

Forsøg med danske og fremmede Stammer af Kløver- og Græsarter.

II. 1911—1914.

Ved E. Lindhard.

95. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Indbydelse til de første officielle Forsøg med danske Stammer af Kløver- og Græsarter blev udsendt i 1908 og Beretning om Forsøgenes Resultater afgivet i Foraaret 1913¹⁾. Men da der fra de interesserede Frøavlere stadig fremkom Anmodninger om at faa nye Stammer prøvede, besluttede man allerede i 1910, før Resultaterne fra den første Forsøgsrække kunde foreligge, at udsende Indbydelse til en ny Forsøgsrække.

Som Resultat af denne Indbydelse blev der i 1910 iværksat Forsøg med danske Stammer af nedennævnte Arter, nemlig: 1) Hundegræs, 2) Timothe, 3) Italiensk Rajgræs og 4) Rødkløver. Af disse Arter er ogsaa saadanne nyanmeldte Stammer medtagne, som paa Forhaand deltog i den første Forsøgsrække, fra hvilken Resultaterne endnu ikke forelaa. Til Sammenligning er dyrket enkelte Stammer fra Tystofte Forsøgsstation samt Prøver fra udenlandske Avlere og Handelsfrø fra de Avlssteder, der sædvanlig forsyner os med Frø.

Forsøgene blev udlagte under Dæksæd i 1911 og 1912 og henlaa til Udbyttebestemmelse i 2 Aar, 1912—1913 og 1913—1914. De er udførte ved Lyngby, Tystofte, Askov, Borris og Tylstrup.

Beretningen er udarbejdet af Forsøgsleder E. Lindhard.

Bestyrerne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

¹⁾ 70. Beretning, Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 20. Bind, Side 169—248.

I September Maaned 1910 udsendtes Indbydelse til Deltagelse i 2. Række af Dyrkningsforsøg med danske Stammer af Kløver og Græsarter. Indbydelsen havde følgende Ordlyd:

»Formaalet er at undersøge Dyrkningsværdien af de Stammer af Kløver- og Græsarter, hvoraf der avles Frø her i Landet.

Forsøgene anstilles samtidig i Jylland og paa Øerne, de udføres 2 Aar efter hinanden efter samme Plan, med de samme Arter og de samme Stammer. Frøet udsaaes under Dækfrugt, og Marken henligger derefter i 2 Aar til Forsøg.

Resultatet offentliggøres umiddelbart efter Forsøgets Afslutning, altsaa senest 4 Aar efter, at det er anlagt. Opgørelsen omfatter Navnene paa samtlige Indsendere samt alle øvrige Oplysninger om Stammen.

Adgang til at deltage har, saavidt Pladsen tillader det, enhver dansk Frøavler paa følgende Betingelser:

at der har været drevet Frøavl med hans Stamme her i Landet gennem en Aarrække, og at ingen anden Frøavler med ældre Ret til Stammen har anmeldt den til Forsøg, eller

at Stammen er tiltrukken af ham selv eller overladt ham fra den oprindelige Forædler, endvidere

at han forpligter sig til at levere Saasæd til Forsøgene i begge Forsøgsaar og til den ønskede Tid indsender Saasæden til Forsøgsvirksomheden, samt

at han afgiver alle ønskede Oplysninger om Stammens Oprindelse eller Dannelse.

Anmeldelse med Opgivelse af Frøpartiets Størrelse maa være indsendt inden 15. Oktober til Forsøgsleder *E. Lindhard*, Tystofte pr. Tjæreby.«

Om Forsøgene er der i det følgende afgivet Beretning for hver Art for sig i den Orden, hvori de er anførte i Forordet; i en Efterskrift gives almindelige Oplysninger om Jordbundsforhold og Vejrforhold paa Forsøgsstederne.

Hundegræs.

I Forsøgene har været optaget 10 danske Stammer samt Handelsfrø fra Tyskland, Australien og Amerika. Stammerne er i Beretningen ordnede efter Tidlighed uden Hensyn til den Orden, hvori de er anmeldte, eller til Udbyttets Størrelse.

1) Hundegræs Nr. 46 fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

2) Hundegræs Nr. 50 fra samme.

3) Hundegræs Nr. 53 fra samme.

Disse, der alle har deltaget i Stammeforsøgene 1909—12, er tiltrukne af *Karl A. Jørgensen* og alle fremstillede ved Familieavl af samme Prøve tysk Handelsfrø. Der er af hver

Stamme avlet Frø paa 2—3000 Kvadratalen i 1910, og herfra stammer det Frø, der er benyttet i begge Forsøg.

4) Hundegræs *Trifolium* »1905« fra Aktieselskabet »Dansk Frøavlskompani og Markfrøkontoret *Trifolium*«, København. Stammen har sin Oprindelse fra en Prøve amerikansk Hundegræs, som gjorde sig fordelagtig bemærket i Firmaets Kontrolmark i 1905. Frø er leveret af Avl 1910 til det første Udlæg og af Avl 1911 til det andet Udlæg.

5) Hundegræs fra *P. Hansen*, Hammeldrupgaard. Stamsæden er modtaget fra Forstander *R. Jensen*, Høng Landbrugsskole. Frø er leveret af Avl 1910 fra et Areal af 15 Tdr. Ld.

6) Handelsfrø fra Tyskland, leveret af Markfrøkontoret *Trifolium*, København.

7) Hundegræs fra *A. K. Nielsen*, Drammelstrup pr. Allingaabro. Stammen, som ogsaa deltog i Forsøgene 1909—12, har sin Oprindelse fra Frø fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, indkøbt i Fousing Brugsforening i 1905. Frø til Forsøgene er leveret af Avl 1910 fra en Mark, udlagt i 1907.

8) Hundegræs fra Aktieselskabet *L. Døhnfeldt*, Odense. Frøet er avlet 1910 paa Ørnfeldt Avlsgaard pr. Kølstrup efter Udlæg i 1909 med Stamfrø fra Godsejer *Lawaetz*, Kallundborg Ladegaard.

9) Hundegræs Olsgaards Stamme fra *Kr. Rasmussen*, Olsgaard, nu Højgaard pr. Rødvig. Stammen har deltaget i Forsøgene 1909—12. Frø er leveret af Avl 1910 fra 6 Tdr. Ld., udlagt i 1907, 1908 og 1909 og indsendt gennem »Danske Landboforeningers Frøforsyning«, Roskilde.

10) Hundegræs *Trifolium* »Taastrup« fra Aktieselskabet »Dansk Frøavlskompani og Markfrøkontoret *Trifolium*«, København. Stammen har sin Oprindelse fra en Prøve amerikansk Hundegræs, der er søgt forbedret gennem Udvalg af de kraftigst voksende Planter. Frø er leveret af Avl 1910 til det første Udlæg og af Avl 1911 til det andet Udlæg.

11) Amerikansk Hundegræs. Da nyt amerikansk Frø ikke var at faa i Markedet, er her benyttet Amerikansk Hundegræs, avlet ved Tystofte Forsøgsstation i 1910 efter Udsæd af den samme Handelsprøve, som er optaget i Stammeforsøgene 1909.

12) Hundegræs Tystofte Nr. 2, tiltrukket af Forsøgsleder N. P. Nielsen, Tystofte, ved Familieavl. Stammen har deltaget i Forsøgene 1909—12. I 1911 er udsaaet Frø af Avl 1909 og i 1912 Frø af Avl 1911.

13) Australisk Hundegræs, o: Handelsfrø fra New Zealand, tilvejebragt af Markfrøkontoret »Trifolium«, København.

Tabel 1. Hundegræs.
Udsædens Beskaffenhed efter Undersøgelse ved Dansk Frøkontrol.

Lbnr.	Navn	Rent Frø pCt.	A-fald pCt.	Fremmed Kulturfrø pCt.	Ukrud pCt.	g pr. 1000 Frø	Spireevne pCt.		Rent spiret Frø pCt.
							i 7 Døgn	i 20 Døgn	
Til Udsæd 1911.									
1	Fællesforeningen Nr. 46 ..	93.6	6.8	0.0	¹⁾ 0.1	1.84	92.0	95.0	88.9
2	— - 50 ..	89.3	10.7	0.0	0.0	1.26	90.7	97.0	86.6
3	— - 53 ..	91.6	8.4	0.0	0.0	1.31	89.7	97.0	88.9
4	Trifolium »1905«	87.9	10.6	²⁾ 1.5	0.0	1.08	88.3	90.5	79.5
5	Hammeldrupgaard	95.7	3.8	0.5	0.0	1.11	93.3	97.5	93.3
6	Tyskland	82.1	9.8	³⁾ 7.0	⁴⁾ 1.8	0.93	88.3	93.5	76.8
7	Drammelstrup	85.0	12.4	⁵⁾ 1.4	⁶⁾ 1.2	0.85	88.3	96.5	82.0
8	Dæhnfeldt	90.4	9.5	0.0	⁷⁾ 0.1	1.09	92.3	99.0	89.5
9	Olsgaard	91.3	8.7	0.0	0.0	1.02	90.7	96.0	87.6
10	Trifolium »Taastrup«	90.7	9.3	0.0	0.0	1.39	80.0	85.5	77.5
11	Amerika	90.3	9.5	0.1	⁸⁾ 0.1	1.07	86.3	97.0	87.6
12	Tystofte Nr. 2	77.1	22.6	0.1	⁹⁾ 0.2	1.21	62.7	73.5	56.7
13	Australien	82.3	14.7	¹⁰⁾ 2.5	¹¹⁾ 0.5	0.92	82.7	91.0	74.9
Til Udsæd 1912.									
1	Fællesforeningen Nr. 46 ..						88.3	92.0	86.1
2	— - 50 ..						93.0	95.7	85.5
3	— - 53 ..						93.7	96.0	87.6
4	Trifolium »1905«	95.9	4.1	0.0	0.0	1.12	89.7	95.7	91.8
5	Hammeldrupgaard						89.3	94.7	90.6
6	Tyskland						83.0	89.0	73.1
7	Drammelstrup						77.0	86.3	73.4
8	Dæhnfeldt						82.7	94.4	85.3
9	Olsgaard						84.3	92.7	84.3
10	Trifolium »Taastrup«	96.4	3.6	0.0	0.0	1.26	90.7	95.0	91.6
11	Amerika						78.0	94.7	85.5
12	Tystofte Nr. 2						82.0	88.7	68.4
13	Australien						80.3	88.3	72.7

¹⁾ Ager-Gaaseurt. ²⁾ Blød- og Mangelblomstret Hejre, Rapgræs. ³⁾ Alm. Rajgræs, Blød Hejre, Stivbladet Svingel, Havre. ⁴⁾ Gul Okseøje, Vandgrenet Ranunkel, Rødknæ, Lancetbladet Vejbred. ⁵⁾ Blød- og Mangelblomstret Hejre. ⁶⁾ Vandgrenet Ranunkel, Skræppe, Lancetbladet Vejbred, Rødknæ. ⁷⁾ Svinemælk. ⁸⁾ Ager-Gaaseurt. ⁹⁾ Løvetand, Skræppe. ¹⁰⁾ Alm. Rajgræs, Fløjlsgræs. ¹¹⁾ Brandkorn, Sklerotier, Kongepen, Skræppe.

Tabel 1 giver Oplysning om Udsædens Beskaffenhed. Ud-sædsmængden har været 12 Pd. Frø pr. Td. Ld. = 10.8 kg pr. ha. Af Tystofte Nr. 2 er dog i 1911, hvor Frøet af denne Stamme kun havde en Spireevne af 73.5 pCt., udsaaet 20 Pd. Frø pr. Td. Ld.

Forsøgene er gennemførte ved Lyngby, Tystofte, Askov Lermark og Borris, i 1912 er Forsøg tillige anlagt paa Lavmose ved Tylstrup.

Tabel 2. Hundegræs.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Lyngby.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
	Udlagt 1912.							
1	Fællesforeningen Nr. 46	47.2	3.7	50.9	48.8	6.8	55.2	106.1
2	— " 50	41.8	4.4	46.0	43.9	6.0	50.5	96.5
3	— " 53	43.2	4.7	47.9	47.4	6.0	53.4	101.8
4	Trifolium »1905«	43.8	3.8	47.2	46.3	5.8	52.1	99.8
5	Hammeldrupgaard	43.2	3.8	46.8	46.9	5.8	52.7	99.5
6	Tyskland	41.9	3.4	45.3	45.0	5.5	50.5	95.8
7	Drammelstrup	42.9	7.8	50.7	45.9	10.1	56.0	106.7
8	Dæhnfeldt	42.0	9.7	51.7	47.3	11.2	58.5	110.2
9	Olsgaard	48.2	7.6	55.8	49.9	9.1	59.0	114.8
10	Trifolium »Taastrup«	43.1	9.6	52.7	48.9	10.8	59.7	112.4
11	Amerika	44.5	8.9	53.4	46.6	9.7	56.3	109.7
12	Tystofte Nr. 2	42.4	8.7	51.1	47.1	9.4	56.5	107.6
13	Australien	35.3	10.8	45.9	34.2	11.1	45.3	91.2

Lyngby, Tabel 2. Der blev udlagt i Havre 18. April 1911, men Sommer-tøken medførte en mangelfuld Spiring, og om Efteraaret var Plantebestanden for tynd. Om Foraaret 1912 var Bestanden fremdeles ujævn og delvis for tynd, og Forskellen mellem de enkelte Parcellers Afgrøde var stor og ret vilkaarlig. Dette Forsøg er derfor kasseret.

I 1912 blev Forsøget anlagt 23. April med 5 Fællesparceller à $\frac{1}{400}$ Td. Ld. = ca. 14 m² og Maaleprøve paa hver tredje Parcel. Plantebestanden var god, og Overensstemmelsen mellem de sammenhørende Parceller tilfredsstillende.

Der blev slaaget 14. Juni og 24. September 1913 samt 10. Juni og 4. Sep-tember 1914.

Som det ses af Tabellen, staar de tidligst blomstrende Stammer i det hele lavt i Udbytte, de middeltidlige staar højest med Olsgaards Stamme øverst, medens de sildigste Stammer atter staar forholdsvis lavt. Dette gen-tager sig med mindre Variation i de følgende Forsøg.

Tystofte, Tabel 3. Forsøgene er i begge Aar udlagte med 6 Fællespar-celler à $\frac{1}{500}$ Td. Ld. = ca. 11 m² og Maaleprøve paa hver tredje Parcel.

Tabel 3. Hundegræs.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Tystofte.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
	Udlagt 1911.							
1	Fællesforeningen Nr. 46	27.9	4.0	31.9	45.8	3.8	49.6	81.5
2	— - 50	27.0	3.4	30.4	42.8	4.0	46.8	77.2
3	— - 53	26.2	3.7	29.9	44.0	4.0	48.0	77.6
4	Trifolium »1905«	26.5	3.9	30.4	43.2	2.8	46.0	76.4
5	Hammeldrupgaard	26.1	4.2	30.3	44.1	3.7	47.8	78.1
6	Tyskland	25.7	3.1	28.8	42.9	2.6	45.5	74.3
7	Drammelstrup	27.6	7.1	34.7	48.2	5.9	54.1	88.8
8	Dæhnfeldt	27.8	8.6	36.4	47.9	6.6	54.5	90.9
9	Olsgaard	31.2	8.2	39.4	49.4	6.2	55.6	95.0
10	Trifolium »Taastrup«	28.8	8.6	37.4	49.2	6.8	56.0	93.4
11	Amerika	27.5	8.7	36.2	50.5	6.7	57.2	93.4
12	Tystofte Nr. 2	27.8	9.1	36.4	47.7	7.4	55.1	91.5
13	Australien	19.9	10.7	30.6	36.5	8.4	44.9	75.5
	Udlagt 1912.							
1	Fællesforeningen Nr. 46	32.9	4.0	36.9	33.1	5.4	38.5	75.4
2	— - 50	30.1	4.2	34.3	31.8	5.0	36.8	71.1
3	— - 53	32.8	4.1	36.4	33.7	5.8	39.5	75.9
4	Trifolium »1905«	30.4	4.8	34.7	31.5	5.0	36.5	71.2
5	Hammeldrupgaard	30.2	4.9	35.1	32.7	6.5	39.2	74.3
6	Tyskland	32.5	4.5	37.0	31.2	4.9	36.1	73.1
7	Drammelstrup	30.1	7.2	37.3	35.0	7.7	42.7	80.0
8	Dæhnfeldt	30.5	8.1	38.6	38.2	9.7	47.9	86.5
9	Olsgaard	35.4	8.1	43.5	37.1	8.5	45.6	89.1
10	Trifolium »Taastrup«	30.4	8.6	39.0	37.8	9.8	47.6	86.6
11	Amerika	34.2	8.8	42.5	37.9	9.7	47.6	90.1
12	Tystofte Nr. 2	34.1	9.5	43.6	36.5	10.8	47.3	90.9
13	Australien	21.8	11.2	33.0	26.0	11.5	37.5	70.5
	Gennemsnit.							
1	Fællesforeningen Nr. 46	30.4	4.0	34.4	39.5	4.6	44.1	78.5
2	— - 50	28.8	3.8	32.4	37.3	4.5	41.8	74.2
3	— - 53	29.8	3.9	33.2	38.9	4.9	43.8	77.0
4	Trifolium »1905«	28.5	4.1	32.8	37.4	3.9	41.3	73.9
5	Hammeldrupgaard	28.2	4.5	32.7	38.4	5.1	43.5	76.2
6	Tyskland	29.1	3.8	32.9	37.1	3.7	40.8	73.7
7	Drammelstrup	28.9	7.1	36.0	41.6	6.8	48.4	84.4
8	Dæhnfeldt	29.2	8.8	37.5	43.1	8.1	51.2	88.7
9	Olsgaard	33.8	8.2	41.5	43.8	7.8	50.6	92.1
10	Trifolium »Taastrup«	29.6	8.6	38.2	43.5	8.8	51.8	90.6
11	Amerika	30.9	8.5	39.4	44.2	8.2	52.4	91.8
12	Tystofte Nr. 2	30.7	9.8	40.0	42.1	9.1	51.2	91.2
13	Australien	20.9	10.9	31.8	31.3	9.9	41.2	73.0

Frøet er saæet 2. Maj 1911 i Byg efter Roer. Der er givet et lille Tilskud af alsidig Kunstgødning i Udlægsaaret og 180 kg Chilisalpeter i Marts 1912, i Foraaret 1913 er atter givet 180 kg Chilisalpeter pr. ha.

I 1. Aar blev der slaaet 18. Juni og 3. Oktober 1912. Ved 1. Slæt er Afrøden ret beskeden og ikke meget forskellig for de forskellige Stammer, men ved 2. Slæt giver de middelsildige og sildige Stammer (7—13) omtrent dobbelt saa stor Afrøde som de tidlige (1—6), og samtlige Stammer af tysk Oprindelse havde et paafaldende vissent Udseende, medens Tystofte Nr. 2 og navnlig Australsk Hundegræs var frisk grønne.

I 2. Brugsaar, 1913, blev der slaaet 14. Juni og 25. September. Bestanden var jævn, og Afrøderne ret store ved 1. Slæt, hvor de middeltidlige Stammer er kendeligt overlegne.

I 1912 er der udlagt 6. Maj i Byg efter Roer, med et lille Salpetertilskud i Udlægsaaret. Baade i 1. og 2. Brugsaar er der i Marts Maaned givet 180 kg Chilisalpeter pr. ha som Overgødning. Bestanden var i nogle Parceller lidt ujævn, men Udbytteresultaterne stemmede indbyrdes godt overens.

Forskellen i Tidlighed var som sædvanlig meget iøjnefaldende, idet de tidligste Stammer var gennemskredne omkring 15. Maj 1913, den australske Prøve havde paa dette Tidspunkt ikke begyndt at skyde Stængler. Der blev slaaet 17. Juni og 27. September. Ved 1. Slæt var Afrøden ikke stor og ikke meget forskellig for tidlige og sildige Stammer, men i Genvækst staar de tidlige som sædvanlig tilbage.

I 2. Brugsaar, 1914, var Australsk Hundegræs i begyndende Skridning 26. Maj, medens Tystofte Nr. 2 var halvt gennemskredne og de øvrige Stammer fuldt gennemskredne, og 11. Juni var de tidligste Stammer afblomstrede, Maaleprøven (Olsgaards Stamme) i fuld Blomstring, men Australsk Hundegræs næppe begyndt at blomstre. Lbnr. 6 indeholdt 4—5 og Lbnr. 13 20—30 Fløjlsgræsplanter pr. Parcel.

Der blev slaaet 16. Juni og 30. September. 1. Slæt var under Middeltørrelse, dog kendelig større for de middeltidlige end for de tidlige Stammer. 2. Slæt var nogenlunde normal.

I Gennemsnit for begge Forsøg staar som ved Lyngby Olsgaards Stamme øverst med 92 hkg Hø pr. ha, de øvrige middeltidlige Stammer følger tæt efter, men de tidlige, Lbnr. 1—6, giver kun 74—79 hkg Hø pr. ha.

Askov Lermark, Tabel 4. I 1911 er Forsøget anlagt med 5 Fællesparceller à $\frac{1}{500}$ Td. Ld. = ca. 11 m² og Maaleprøve paa hver tredje Parcel. Der er udlagt 5. Maj i Havre, gødet med Staldgødning og Superfosfat, og gødet til Græsset med 180 kg Chilisalpeter pr. ha i hvert af de følgende Foraar. Til Trods for Sommertørken i Udlægsaaret blev Plantebestanden tilfredsstillende.

I 1. Brugsaar, 1912, var Stængeludviklingen sparsom, men Bladmassen rigelig. Der blev slaaet 27. Juni og 24. September. Afrøden var lille ved 1. Slæt, men dog bedre for de middeltidlige end for de tidlige Stammer, der ligesom ved de foregaaende Forsøg staar lavest i Genvækst.

I 2. Brugsaar, 1913, blev der slaaet 18. Juni og 20. September. Ved 1. Slæt var Afrøden vel udviklet og Forskellen mellem Stammerne betydelig. Genvæksten er meget ringe, men den sædvanlige Forskel mellem de tidlige og de sildigere Stammer er til Stede. Australsk Hundegræs indeholdt 11 pCt. Fløjlsgræs.

Tabel 4. Hundegræs.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Askov Lermark

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Fællesforeningen Nr. 46....	27.8	5.5	32.8	52.7	1.8	54.5	87.3
2	— - 50....	23.0	5.6	29.5	47.6	1.4	49.0	78.5
3	— - 53....	25.4	7.3	32.7	49.4	1.7	51.1	83.8
4	Trifolium »1905«.....	24.5	4.8	29.8	48.9	0.6	49.5	78.8
5	Hammeldrupgaard.....	25.5	5.5	31.0	50.1	1.1	51.2	82.2
6	Tyskland.....	25.9	5.1	31.0	50.6	1.1	51.7	82.7
7	Drammelstrup.....	26.7	9.2	35.9	55.2	4.0	59.2	95.1
8	Dæhnfeldt.....	29.9	10.0	39.9	58.2	5.8	63.5	103.4
9	Olsgaard.....	30.3	9.4	39.7	55.0	4.8	59.8	99.0
10	Trifolium »Taastrup«.....	29.5	8.7	38.2	57.2	3.8	60.5	98.7
11	Amerika.....	31.3	9.8	41.1	57.8	3.0	60.8	101.9
12	Tystofte Nr. 2.....	27.1	9.8	36.9	51.4	4.4	55.8	92.7
13	Australien.....	24.0	10.5	34.5	48.8	6.1	54.9	89.4
Udlagt 1912.								
1	Fællesforeningen Nr. 46....	34.1	2.4	36.5	64.0	0.0	64.0	101.1
2	— - 50....	32.5	2.1	34.6	57.1	0.0	57.1	91.7
3	— - 53....	35.1	2.1	37.2	61.0	0.0	61.0	98.2
4	Trifolium »1905«.....	36.3	1.8	38.1	57.1	0.0	57.1	95.2
5	Hammeldrupgaard.....	33.0	2.4	35.4	57.1	0.0	57.1	92.5
6	Tyskland.....	36.4	1.8	38.2	54.6	0.0	54.6	92.8
7	Drammelstrup.....	39.0	4.6	43.6	63.9	0.0	63.9	107.5
8	Dæhnfeldt.....	38.7	4.9	43.6	68.5	0.0	68.5	112.1
9	Olsgaard.....	45.1	5.8	50.4	68.8	0.0	68.8	118.7
10	Trifolium »Taastrup«.....	40.9	5.3	46.2	66.2	0.0	66.2	112.4
11	Amerika.....	39.5	5.9	45.4	67.0	0.0	67.0	112.4
12	Tystofte Nr. 2.....	39.6	4.9	44.5	67.7	0.0	67.7	112.2
13	Australien.....	39.9	7.0	46.9	51.1	0.0	51.1	98.0
Gennemsnit.								
1	Fællesforeningen Nr. 46....	30.7	4.0	34.7	58.7	0.9	59.6	94.8
2	— - 50....	28.2	3.9	32.1	52.4	0.7	53.1	85.3
3	— - 53....	30.8	4.7	35.0	55.2	0.9	56.1	91.1
4	Trifolium »1905«.....	30.4	3.8	33.7	53.0	0.3	53.8	87.0
5	Hammeldrupgaard.....	29.8	3.9	33.2	53.6	0.6	54.2	87.4
6	Tyskland.....	31.2	3.4	34.6	52.6	0.6	53.2	87.8
7	Drammelstrup.....	32.9	6.9	39.8	59.6	2.0	61.6	101.4
8	Dæhnfeldt.....	34.3	7.5	41.8	63.4	2.8	66.0	107.8
9	Olsgaard.....	37.7	7.4	45.1	61.7	2.1	63.8	108.9
10	Trifolium »Taastrup«.....	35.2	7.0	42.2	61.7	1.7	63.4	105.6
11	Amerika.....	35.4	7.9	43.8	62.4	1.5	63.9	107.2
12	Tystofte Nr. 2.....	33.4	7.8	40.7	59.6	2.2	61.8	102.5
13	Australien.....	32.0	8.7	40.7	50.0	3.0	53.0	93.7

Tabel 5. Hundegræs.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Borris.

Lbrn.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
	Udlagt 1911.							
1	Fællesforeningen Nr. 46....	17.7	2.5	20.2	33.8	0.6	34.4	54.6
2	— - 50....	18.1	2.7	20.8	31.6	0.0	32.5	53.3
3	— - 53....	17.4	2.6	20.0	32.8	0.8	33.6	53.6
4	Trifolium »1905«.....	18.8	2.2	21.0	34.3	0.6	34.9	55.0
5	Hammeldrupgaard.....	17.7	2.2	19.9	33.1	0.6	33.7	53.6
6	Tyskland.....	20.0	2.2	22.2	33.4	0.4	33.8	56.0
7	Drammelstrup.....	24.1	3.6	27.7	40.8	1.8	42.6	70.8
8	Dæhnfeldt.....	24.8	4.4	29.2	40.0	1.9	41.9	71.1
9	Olsgaard.....	23.4	4.1	27.5	40.9	1.9	42.8	70.8
10	Trifolium »Taastrup«.....	23.8	3.7	27.5	42.8	2.2	44.5	72.0
11	Amerika.....	22.5	3.8	26.3	40.7	2.1	42.8	69.1
12	Tystofte Nr. 2.....	21.6	3.3	24.8	41.4	3.8	44.7	69.5
13	Australien.....	20.6	3.6	24.2	35.7	4.3	40.0	64.2
	Udlagt 1912.							
1	Fællesforeningen Nr. 46....	29.1	0.7	29.8	38.1	4.5	42.6	72.4
2	— - 50....	26.3	1.0	27.3	36.0	3.6	39.6	66.0
3	— - 53....	24.9	0.0	25.8	37.0	5.5	43.4	69.2
4	Trifolium »1905«.....	25.7	1.0	26.7	35.1	3.4	38.5	65.2
5	Hammeldrupgaard.....	25.5	1.2	26.7	33.5	4.2	37.7	64.4
6	Tyskland.....	29.1	0.4	29.5	36.2	3.8	39.5	69.0
7	Drammelstrup.....	31.2	2.3	33.5	41.4	7.3	48.7	82.2
8	Dæhnfeldt.....	31.4	3.2	34.6	39.0	8.3	47.8	81.9
9	Olsgaard.....	32.3	2.7	35.0	42.2	7.8	50.0	85.0
10	Trifolium »Taastrup«.....	31.4	3.5	34.9	41.0	8.5	49.5	84.4
11	Amerika.....	28.8	2.8	31.1	41.8	8.0	49.8	80.4
12	Tystofte Nr. 2.....	26.7	3.1	29.8	40.0	7.9	47.9	77.7
13	Australien.....	22.4	6.4	28.8	30.2	8.6	38.8	67.6
	Gennemsnit.							
1	Fællesforeningen Nr. 46....	23.4	1.6	25.0	36.0	2.5	38.5	63.5
2	— - 50....	22.2	1.9	24.1	33.8	2.8	36.1	60.2
3	— - 53....	21.2	1.7	22.9	35.4	3.1	38.5	61.4
4	Trifolium »1905«.....	22.8	1.6	23.9	34.7	2.0	36.7	60.6
5	Hammeldrupgaard.....	21.6	1.7	23.3	33.8	2.4	35.7	59.0
6	Tyskland.....	24.6	1.3	25.9	34.8	1.9	36.7	62.6
7	Drammelstrup.....	27.7	2.9	30.6	41.1	4.6	45.7	76.3
8	Dæhnfeldt.....	28.1	3.8	31.9	39.5	5.1	44.6	76.5
9	Olsgaard.....	27.9	3.4	31.8	41.8	4.8	46.4	77.7
10	Trifolium »Taastrup«.....	27.6	3.6	31.2	41.7	5.3	47.0	78.2
11	Amerika.....	25.4	3.8	28.7	41.0	5.1	46.1	74.8
12	Tystofte Nr. 2.....	24.1	3.2	27.3	40.7	5.6	46.8	73.6
13	Australien.....	21.5	5.0	26.5	33.0	6.4	39.4	65.0

I 1912 blev Forsøget anlagt med 8 Fællesparceller à $\frac{1}{500}$ Td. Ld. = ca. 11 m², der blev udlagt 6. Maj i Havre, gødet med Staldgødning, Kaligødning, Fosforsyre og givet 180 kg Chilisalpeter pr. ha som Overgødning til Græsset i hvert af de følgende Foraar.

I 1. Brugsaar, 1913, blev der slaet 23. Juni og 30. September. Afgrøden var tæt og frodig ved 1. Slæt, men med forholdsvis ringe Stængeldannelse, 2. Slæt var stærkt trykket i Væksten af Sommertørken.

I 2. Brugsaar, 1914, blev der slaet 22. Juni. Afgrøden var meget vel udviklet, og Forskellen mellem Stammerne betydelig, men Genvæksten kun ringe, og 2. Afgrøde blev ikke høstet.

Ogsaa ved Askov staar Olsgaards Stamme gennemsnitlig øverst i Udbytte, dog kun faa hkg over de øvrige middeltidlige Stammer, men 14 hkg over den bedste og 24 hkg over den daarligste af de tidlige Stammer.

Borris, Tabel 5. Forsøgene er i begge Aar anlagte med 8 Fællesparceller à 12.6 m² og Maaleprøve paa hver tredje Parcel. Der er hvert Aar udlagt i Havre, som er gødet med alsidig Kunstgødning, og til Græsset er i 1. og 2. Brugsaar i Marts Maaned gødet med 200 kg Chilisalpeter pr. ha. Der er udlagt 9. Maj 1911, i 1912 var Bestanden jævn og ens, men ikke meget frodig. Der blev slaet 9. Juni og 4. Oktober. Afgrøden er kun lille, men Forskellen mellem Stammerne meget tydelig. I 1913 blev der slaet 19. Juni og 26. September. 1. Slæt var vel udviklet, men 2. Slæt paa Grund af Sommertørken ganske lille. Medens højeste Udbytte i 1. Brugsaar falder paa Løbenumrene 7—10, falder det i 2. Brugsaar paa de lidt sildigere Stammer Nr. 9—12. En lignende Tendens spores ogsaa i det følgende Forsøg. Dette er udlagt 9. Maj 1912 og slaet 25. Juni og 26. September 1913. 1. Slæt er næppe middelstor, og Genvæksten paa Grund af Sommertørke ringe.

Borris har meget ensartet Jord, og Forsøgsresultaterne stemmer i Enkelthederne usædvanlig godt overens. I Gennemsnit for begge Forsøg falder højeste Udbytte paa Lbnr. 10, Trifolium »Taastrup«, men Lbnr. 9, Olsgaards Stamme, er kun et halvt hkg Hø pr. ha lavere i Udbytte. I øvrigt staar den forholdsvis tidlige Lbnr. 8 relativt højere, og den sildige Lbnr. 12 relativt lavere end ved de øvrige Forsøgssteder.

Oversigt

over Forsøgsresultaterne er givet i de følgende Tabeller 6—8. Tabel 6 viser de gennemsnitlige Udbytteresultater i 1. og 2. Brugsaar for de foran omhandlede 7 Forsøg, og Tabel 7 viser, hvor hyppigt de enkelte Stammer har været Nr. 1, 2, 3 til 13 i Udbytte i de enkelte Forsøg. Det er i dette som i det foregaaende Stammeforsøg med Hundegræs saaledes, at ingen enkelt Stamme har staaet øverst i samtlige Forsøg, men Olsgaards Stamme, som ogsaa i de foregaaende Forsøg var Nr. 1, er dog sine 4 nærmeste og indbyrdes næsten jævnbyrdige Konkurrenter overlegen ogsaa i Sikkerhed. Med stor Anskuelighed viser denne Tabel, hvordan de 6 middeltidlige Stammer af

Tabel 6. Hundegræs.
Høudbytte i Gennemsnit for alle Forsøg.

Lbnr.	Navn	hkg Hø pr. ha						Begge Aar	Rækkefølge efter Høudbytte
		1. Brugsaar			2. Brugsaar				
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt		
1	Fællesforeningen Nr. 46...	30.9	3.2	34.1	45.2	3.8	48.6	82.7	7
2	— - 50...	28.5	3.4	31.9	41.6	3.0	44.6	76.5	13
3	— - 53...	29.3	3.6	32.9	43.8	3.4	47.3	80.1	8
4	Trifolium »1905«	29.5	3.1	32.6	42.4	2.6	45.0	77.6	12
5	Hammeldrupgaard	28.8	3.4	32.2	42.5	3.2	45.7	77.9	10
6	Tyskland	30.8	2.8	33.1	42.0	2.6	44.6	77.7	11
7	Drammelstrup	31.6	6.0	37.6	47.3	5.2	52.5	90.1	6
8	Dæhnfeldt.....	32.1	7.0	39.1	48.5	6.1	54.6	93.7	4
9	Olsgaard	35.2	6.5	41.7	49.0	5.4	54.4	96.1	1
10	Trifolium »Taastrup«	32.6	6.8	39.4	49.0	5.9	54.9	94.8	2
11	Amerika	32.6	6.9	39.5	48.8	5.7	54.5	94.0	3
12	Tystofte Nr. 2	31.2	7.0	38.2	47.4	6.2	53.6	91.8	5
13	Australien.....	26.8	8.6	34.0	37.5	7.3	44.7	79.6	9

Tabel 7. Hundegræs.

I Forsøgene har de 13 Stammer haft Nr. 1 til 13 i Udbytte det nedenævnte Antal Gange ved Lyngby, Tystofte, Askov og Borris.

Lbnr.	Navn	Nr. efter Høudbytte												Forholdstal for Høudbytte		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		13	
1	Fællesforeningen Nr. 46...							4	2		1					88
2	— - 50...										1	2	1	3		81
3	— - 53...							1	3	2		1				85
4	Trifolium »1905«									1	2	2	2			83
5	Hammeldrupgaard								1	2		2	1	1		83
6	Tyskland								1	1	2	1	1	1		83
7	Drammelstrup				2		1	4								96
8	Dæhnfeldt.....	1	1	1	1	3										100
9	Olsgaard	4		3												102
10	Trifolium »Taastrup«	1	4		2											100
11	Amerika	4			1	1	1									100
12	Tystofte Nr. 2	1			2	2	2									98
13	Australien.....							2		1	1		1	2		85

dansk—amerikansk Oprindelse i hvert enkelt af de 7 Forsøg har holdt de 6 forreste Pladser, saaledes at selv den bedste

af de tidlige Stammer i intet Tilfælde har givet større Udbytte end den daarligste af de middeltidlige Stammer.

En Del Undersøgelser over Stammernes Forhold under Væksten, som lader sig ordne i Tabelform, er samlede i Tabel 8.

Tabel 8. Oversigt.
Undersøgelser af forskellige Forhold under Hundegræsstammernes Vækst og Udvikling.

Lbnr.	Navn	Tidlig- hed ved 1. Slæt 1—10	Fro- dighed først i Maj 1—10	Højde i cm		Forholdstal for Høudbytte i begge Aar	1. Slæt = 100 gav 2. Slæt	Hø i pCt. af Grønvegten
				midt i Maj	midt i Juni			
				1	Fællesforeningen Nr. 46...			
2	— - 50...	1.0	8.8	34	83	81	9	41.8
3	— - 53...	1.0	8.5	34	88	85	10	41.8
4	Trifolium »1905«	1.1	7.8	29	85	83	8	40.0
5	Hammeldrupgaard	1.2	8.0	31	85	83	9	41.4
6	Tyskland	1.8	7.7	34	88	83	7	41.2
7	Drammelstrup	3.8	7.6	25	98	96	14	39.0
8	Dæhnfeldt	4.8	7.7	26	98	100	16	39.4
9	Olsgaard	4.7	8.0	34	99	102	14	39.6
10	Trifolium »Taastrup«	4.8	7.7	25	93	100	16	38.8
11	Amerika	5.1	7.6	26	98	100	15	39.8
12	Tystofte Nr. 2	7.1	6.7	21	80	98	17	37.1
13	Australien	10.0	5.1	12	70	85	25	34.8

Stammernes Tidlighed er bedømt i Skridningstiden sidst i Maj og først i Juni, idet der i hvert enkelt Tilfælde er givet Karakteren 1 for den eller de Stammer, som skønnedes at være tidligst og Karakteren 10 for den, der skønnedes at være sildigst. Tabellens Tal er Gennemsnit af Bedømmelsen fra 11 Marker, og Gennemsnitstallene er her atter omregnede, saaledes at de spænder over hele Skalaen 1—10. Forskellen i Blomstringstid er ikke saa stor, som man af Planternes Udseende forledes til at tro. De tidligste Stammer af tysk—fransk Type er kun 2—3 Dage tidligere i Blomst end de middeltidlige af dansk—amerikansk Type og 8—10 Dage tidligere end Australisk Hundegræs, men de skyder flere Stængler og mere samtidig, og Stængelbladene visner tidligt.

Til nærmere Belysning af dette Forhold kan anføres føl-

gende Bedømmelse af Stængelrigdommen i 1. Aars Mark ved Tystofte:

Lbnr.		Karakter for Stængelrigdom ved Høslæt
1—6	Tysk Type.....	8.3
7—11	Dansk—amerikansk Type	7.7
12	Tystofte Nr. 2.....	5.5
13	Australsk Type.....	2.0

10 er den højeste og 1 den laveste Karakter, som er givet i den enkelte Parcel. Det er den forholdsvis svage Stængeludvikling hos de her omhandlede sildige Hundegræsstammer, som bevirker, at netop disse giver den hurtigste og bedste Genvækst efter Slæt. De stængelrigeste Former efterlader en tør og næsten blådløs Stub, men efter Australsk Hundegræs er den nyslaaede Mark endnu grøn af friske Bladskud. Og om Efteraaret holder denne sig endnu frisk og grøn, naar Tysk Hundegræs er vissen og hærget af Rust.

Men om Foraaret skifter Billedet, og som den følgende Rubrik i Tabel 8 viser, kommer Tysk Hundegræs tidligst og stærkest i Vækst om Foraaret og overgaar i Maj Maaned de øvrige Stammer i Frodighed.

Frodigheden er bedømt fra 4. til 9. Maj i tre Marker ved Askov Forsøgsstation og saaledes, at de frodigste Parceller har faaet 10, de mindst frodige 1. Tages Gennemsnit for de samme Stammer som foran, faas følgende Tal:

Lbnr.		Frodighed 1—10
1—6	Tysk Type.....	8.1
7—11	Dansk Type.....	7.7
12	Tystofte Nr. 2.....	6.7
13	Australsk Type.....	5.1

De tidligste Stammer vil være overlegne ved tidlig Græsning. Som den følgende Rubrik viser, har de endnu midt i Maj gennemgaaende den største Stængelhøjde. Maalingerne er foretagne ved Askov og Tystofte mellem 13. og 15. Maj. Kun Olsgaards Stamme naar her de tyske Stammer i Højde.

I Gennemsnit var Stængelhøjden, angivet i cm.

Lbnr.		midt i Maj	midt i Juni
1—6	Tysk Type.....	33	85
7—11	Dansk Type	27	97
12	Tystofte Nr. 2	21	80
13	Australsk Hundegræs ...	12	70

Ved Høslætstid midt i Juni har saaledes samtlige middel-tidlige Stammer højere Straa end de tidlige Stammer.

Til disse almindelige Bemærkninger skal endnu knyttes et Sammendrag af de i Tabellen anførte Forholdstal for Høudbytte og Genvækst.

Lbnr.		Forholdstal for Høudbytte	2. Slæt i pCt. af 1. Slæt
1—6	Tysk Type	84	9
7—11	Dansk Type	100	15
12	Tystofte Nr. 2	98	17
13	Australsk Type	85	25

En Sammenligning vil vise, at Detailresultaterne for de Stammer, der har deltaget i begge Forsøgsrækker, stemmer godt overens. Ovenstaaende Sammenstilling viser, at Resultaterne ogsaa i sine Hovedtræk stemmer overens baade med de sidste Stammeforsøg og med de ældre Forsøg med Hundegræs fra forskellige Avlssteder.

Endelig er Høprocenten ved 1. Slæt i Gennemsnit for 12 Forsøg meddelt i Tabel 8, sidste Rubrik, ogsaa denne stiller sig ved samtidig Høslæt væsentlig forskellig for de forskellige Hundegræstyper:

Lbnr.		Hø i pCt. af Grønvægten
1—6	Tysk Type	41.6
7—11	Dansk Type	39.3
12	Tystofte Nr. 2	37.1
13	Australsk Type	34.3

Ogsaa Høprocenten bekræfter saaledes den foran givne Karakteristik af de konkurrerende Hundegræsstammer.

Nr. 1 i Udbytte er Hundegræs af Olsgaard Stamme fra *Kr. Rasmussen*, nu Højgaard pr. Rødvig. I Type og Tidlighed staar den de følgende tre Stammer nær, overgaar dem i 1. Brugsaar med godt et Par hkg Hø pr. ha, men naar dem næppe fuldt i 2. Brugsaar; ligesom i tidligere Forsøg giver Olsgaards Stamme lidt større Høslæt og lidt svagere Genvækst end Amerikansk Hundegræs.

De følgende tre Stammer, der indbyrdes praktisk taget staar lige højt, giver ca. 2 pCt. mindre Udbytte end Olsgaards Hundegræs.

Nr. 2 i Udbytte, mærket »Taastrup«, er indsendt af Markfrøkontoret »Trifolium«, København.

Nr. 3 er Amerikansk Hundegræs, den samme Stamme, som deltog i Stammeforsøgene i den forløbne Periode.

Nr. 4. Hundegræs fra Aktieselskabet *Døhnfeldt*, Odense.

Nr. 5. Stamme Nr. 2 fra Tystofte Forsøgsstation. Denne staar i Udbytte ca. 4 pCt. under Olsgaards Stamme. Den skyder Stængler nogle Dage senere og næppe med samme Samtidighed som foregaaende og synes kun heldigt at kunne konkurrere, hvor Betingelserne for Genvækst er gunstige. Frøet gaar ikke i Handelen.

Nr. 6. Hundegræs fra *A. K. Nielsen*, Drammelstrup pr. Allingaabro, staar 6 pCt. under Olsgaards Stamme i Udbytte. Stammen staar saaledes forholdsvis lidt bedre i denne end i den foregaaende Forsøgsrække, men den synes ikke ublandet middeltidlig og er stadig saa meget daarligere end de 4 bedste, at der ikke er Grund til at søge den videre udbredt.

De 3 Stammer fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger kommer i følgende Orden:

Nr. 7. Stamme Nr. 46.

Nr. 8. Stamme Nr. 53.

Nr. 13. Stamme Nr. 50.

I Udbytte staar den bedste 14, den daarligste 21 pCt. under Olsgaards Stamme. De er alle udvalgte af Tysk Hundegræs. I Forhold til den Handelsprøve af tysk Frø, som har deltaget i Forsøgene, repræsenterer dog kun Stamme Nr. 46 et væsentligt Fremskridt. Denne er den højest ydende Stamme af den tidlige Type. Men da denne for tidligt visner og stive Hundegræstyper kun passer daarligt i Græsblandingen, har dette næppe synderlig Interesse.

Nr. 9. Handelsfrø fra Australien (New Zealand). Hundegræs fra dette Avlssted er som i alle tidligere Forsøg meget sildig, lidet tilbøjelig til at skyde Stængler og lav i Udbytte, 17 pCt. under Olsgaards Hundegræs. Kun paa lave og frostudsatte Arealer vil det muligvis vise sig fordelagtigt.

De tre følgende tidlige Stammer staar 19 pCt. under Olsgaards Stamme i Udbytte.

Nr. 10. Hundegræs fra *P. Hansen*, Hammeldrupgaard, ligner ganske efterfølgende Prøve.

Nr. 11. Handelsfrø fra Tyskland. Stivtoppet, stængel-

rig og tidlig med meget ringe Genvækst og Tilbøjelighed til Rust om Efteraaret.

Nr. 12. »Trifolium 1905« fra Markfrøkontoret »Trifolium«, København, adskiller sig kun fra Tysk Hundegræs ved en lidt lysere Farve og et blødere Fald af Toppen, men er forskellig fra alle andre Prøver af amerikansk Oprindelse, som har været undersøgte ved Forsøgsstationerne.

Timothe.

Af denne Art er indsendt to danske Stammer:

1) »Dansk Timothe« fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen er dannet af *Karl A. Jørgensen* ved Udvalg af de bedste Planter i en Bestand af dansk Timothe. Disse er vegetativt formerede og udplantede i 1908 paa et Areal af 1300 Kvadratalen, hvorfra Frøet er høstet i 1910.

2) »Finsk Timothe« fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen er dannet af *Karl A.*

Tabel 9. Timothe.

Udsædens Beskaffenhed efter Undersøgelse ved Dansk Frøkontrol.

Lbmr.	Navn	Rent Frø pCt.	A-fald pCt.	Fremmed Kulturfrø pCt.	Ukrud pCt.	g pr. 1000 Frø	Spireevne pCt.		Rent spiret Frø pCt.
							i 5 Døgn	i 12 Døgn	
Til Udsæd 1911.									
1	Fællesforeningen, dansk	99.2	0.8	0.0	0.0	0.42	87.8	93.5	92.8
2	—, finsk	99.3	0.5	0.1	¹⁾ 0.1	0.53	88.7	95.0	94.3
3	Sverige	97.4	0.4	²⁾ 1.8	³⁾ 0.4	0.46	92.7	95.5	93.0
4	Sachsen	99.1	0.4	0.2	⁴⁾ 0.3	0.43	90.3	94.5	93.6
5	Amerika	97.6	1.3	0.7	⁵⁾ 0.4	0.33	93.3	95.5	93.2
Til Udsæd 1912.									
1	Fællesforeningen, dansk						85.7	90.3	89.6
2	—, finsk						86.3	89.7	89.1
3	Sverige						80.7	86.0	83.8
4	Sachsen						77.0	83.3	82.0
5	Amerika						88.8	91.7	89.5

¹⁾ Præstekrave. ²⁾ Alsikekløver. ³⁾ Græsbl. Fladstjerne, Præstekrave, Kongepen. ⁴⁾ Forglemmigej, Brunel, Græsbl. Fladstjerne. ⁵⁾ Sklerotier, Potentil, Amerikansk Vejbred, Amerikansk Natlys.

Jørgensen paa samme Maade som foregaaende paa Grundlag af Finsk Timothe, som er modtaget fra Overlærer *Bastian R. Larsen*, Norges Landbrugshøjskole. Frø er høstet paa 1600 Kvadratalen i 1910.

Disse Stammer er sammenlignede med følgende tre Prøver Handelsfrø fra

- 3) Sverige,
- 4) Sachsen,
- 5) Amerika,

alle leverede fra Markfrøkontoret »Trifolium«, København.

Frøets Beskaffenhed vil fremgaa af Tabel 9. Udsædsmængden har været 12 Pd. Frø pr. Td. Ld. = 10.8 kg pr. ha for samtlige Prøver.

Forsøgene er gennemførte ved Lyngby, Tystofte, Askov Lermark og Borris.

Tabel 10. Timothe.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Lyngby.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
	Udlagt 1911.							
1	Fællesforeningen, dansk....	48.6	6.2	54.8	55.6	6.0	61.6	116.4
2	—, finsk.....	43.8	3.2	47.0	52.7	3.1	55.8	102.8
3	Sverige.....	47.5	4.2	51.7	52.0	3.4	55.4	107.1
4	Sachsen.....	51.8	5.8	56.6	52.5	6.8	58.8	115.4
5	Amerika.....	44.4	5.6	50.0	45.8	6.6	51.9	101.9
	Udlagt 1912.							
1	Fællesforeningen, dansk....	51.7	5.6	57.3	46.8	6.8	52.6	109.9
2	—, finsk.....	52.6	4.1	56.7	44.1	4.1	48.2	104.9
3	Sverige.....	50.2	5.1	55.3	43.4	4.4	47.8	103.1
4	Sachsen.....	53.8	5.8	58.6	42.9	6.8	49.7	108.8
5	Amerika.....	46.1	6.0	52.1	37.7	8.1	45.8	97.9
	Gennemsnit.							
1	Fællesforeningen, dansk....	50.2	5.9	56.1	51.0	6.1	57.1	113.2
2	—, finsk.....	48.2	3.7	51.9	48.4	3.9	52.0	103.9
3	Sverige.....	48.9	4.6	53.5	47.7	3.9	51.6	105.1
4	Sachsen.....	52.8	5.8	57.6	47.7	6.6	54.8	111.9
5	Amerika.....	45.8	5.8	51.1	41.5	7.4	48.9	100.0

Lyngby, Tabel 10. Timotheeforsøgene har i begge Aar ligget i de samme Marker som Hundegræsforsøgene og er gødede som disse. I begge Forsøg har

Parcelstørrelsen været $\frac{1}{400}$ Td. Ld. = ca. 14 m², og der er benyttet 5 Fællesparceller.

Frøet blev saaet 18. April 1911, men spirede mangelfuldt i den tørre Sommer, og Plantebestanden blev lovlig tynd og ikke ganske jævn. Der blev slaet 24. Juni og 25. September 1912 og høstedes en nogenlunde tilfredsstillende 1. Slæt og en lille 2. Slæt. I 2. Aar, 1913, blev der slaet 20. Juni og 23. September. Afrøden var vel udviklet og Resultaterne ganske godt i Overensstemmelse med 1. Aars Resultater.

I 1912 blev der udlagt 23. April. Spiringen var tilfredsstillende og Bestanden i Udlægsmarken god. Der blev slaet 26. Juni og 27. September 1913, 16. Juni og 5. September 1914.

Lyngebys Forsøg stemmer ganske godt overens, i dem begge er Dansk Timothe fra Fællesforeningen øverst i Udbytte, Sachsiske Timothe er Nr. 2 og Amerikansk Timothe lavest, medens Svensk og Finsk Timothe, som staar i Midten, bestandig har givet ringere Genvækst end de andre Prøver.

Tabel 11. Timothe.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Tystofte.

Lb. nr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Fællesforeningen, dansk	51.1	4.1	55.2	49.3	3.3	52.6	107.8
2	—, finsk	47.1	2.2	49.3	44.6	1.4	46.0	95.3
3	Sverige	48.7	2.5	51.2	46.0	1.2	47.2	98.4
4	Sachsen	51.6	4.0	55.6	45.8	3.1	48.9	104.5
5	Amerika	49.0	4.8	54.7	39.0	5.2	44.8	99.5
Udlagt 1912.								
1	Fællesforeningen, dansk	24.3	6.1	30.4	24.2	3.6	27.8	58.2
2	—, finsk	27.7	5.4	33.1	27.3	2.9	30.2	63.3
3	Sverige	25.6	5.5	31.1	27.2	4.1	31.3	62.4
4	Sachsen	24.5	6.0	31.1	26.0	5.0	31.0	62.1
5	Amerika	24.4	7.2	31.6	24.6	8.2	32.8	64.4
Gennemsnit.								
1	Fællesforeningen, dansk	37.7	5.1	42.8	36.9	3.4	40.2	83.0
2	—, finsk	37.4	3.8	41.2	36.0	2.1	38.1	79.3
3	Sverige	37.2	4.0	41.2	36.6	2.7	39.3	80.5
4	Sachsen	38.1	5.3	43.4	35.9	4.1	40.0	83.4
5	Amerika	37.2	6.0	43.2	32.1	6.7	38.8	82.0

Tystofte, Tabel 11. Timotheeforsøgene har i begge Aar ligget i de samme Marker som Hundegræsforøgene og er gødede som disse: 180 kg Chilisalpeter pr. ha som Overgødning hvert Aar i Marts Maaned. I begge Forsøg har Parcelstørrelsen været $\frac{1}{500}$ Td. Ld. = ca. 11 m², og der er anvendt 8 Fællesparceller.

I 1911 blev der udlagt 2. Maj. Spiringen og Plantebestanden i Udlægsmarken var nogenlunde tilfredsstillende. Der blev slaaet 4. Juli og 27. September 1912. 2. Slæt bestod kun af faa Stængler og hentørrede Rodblade, dog var der den sædvanlige Forskel mellem Stammerne. I 2. Aar, 1913, blev der slaaet 24. Juni, hvor Væksten var stærkt trykket af Tørre, og 29. September. Genvæksten var kun lille, men tydeligt forskellig, bedst hos den amerikanske Prøve, som gav en Del Stængler, ringest hos Svensk og Finsk Timothe, som ingen Stængelskud havde udviklet.

I 1912 blev der udlagt 6. Maj og slaaet 26. Juni og 29. September 1913. Plantebestanden var tæt, men Udviklingen ringe og noget uens, og Forsøget maatte beskæres saaledes, at kun 6 Fællesparceller blev tilbage. I Genvæksten gav Amerikansk Timothe de fleste strakte Skud og den største Afgrøde. Svensk og Finsk Timothe den ringeste. I 1914 blev slaaet 26. Juni og 1. Oktober. Afgrøden blev kun lille, idet den for tidligt standsedes i Væksten af Sommer-tørken. I dette ene Forsøg staar Dansk Timothe lavest i Udbytte baade i 1. og 2. Brugsaar; tm dette skyldes den Omstændighed, at Udviklingen i det hele har været mangelfuld, skal være usagt. I Gennemsnit for begge Forsøg forholder Stammerne sig indbyrdes noget lignende som ved Lyngby, men Forskellen imellem dem er langt mindre.

Tabel 12. Timothe.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Askov Lermark.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Fællesforeningen, dansk	46.1	1.7	47.8	68.1	0.0	68.1	115.9
2	— , finsk	46.4	0.5	46.9	63.6	0.0	63.6	110.5
3	Sverige	46.8	2.3	49.1	65.6	0.0	65.6	114.7
4	Sachsen	46.3	1.0	47.3	66.2	0.0	66.2	113.5
5	Amerika	48.8	2.2	51.0	61.0	0.0	61.0	112.0
Udlagt 1912.								
1	Fællesforeningen, dansk	62.9	0.0	62.9	56.2	0.0	56.2	119.1
2	— , finsk	62.9	0.0	62.9	55.5	0.0	55.5	118.4
3	Sverige	64.5	0.0	64.5	54.8	0.0	54.8	119.8
4	Sachsen	60.9	0.0	60.9	54.3	0.0	54.3	115.2
5	Amerika	59.4	0.0	59.4	54.8	0.0	54.8	114.2
Gennemsnit.								
1	Fællesforeningen, dansk	54.5	0.9	55.4	62.2	0.0	62.2	117.8
2	— , finsk	54.7	0.2	54.9	59.6	0.0	59.6	114.5
3	Sverige	55.7	1.1	56.8	60.2	0.0	60.2	117.0
4	Sachsen	53.6	0.5	54.1	60.3	0.0	60.3	114.4
5	Amerika	54.1	1.1	55.2	57.9	0.0	57.9	113.1

Askov Lermark, Tabel 12. Forsøgene med Timothe er gennemførte i de samme Marker som Hundegræsforøgene, og der er ligesom til disse hvert Aar i Marts gødet med 180 kg Chilisalpeter pr. ha.

Der blev udlagt 6. Maj 1911. Parcelstørrelsen var $\frac{1}{500}$ Td. Ld = ca. 11 m², og Fællesparcellernes Antal var 7, men kun 5 lod sig benytte ved Opgørelsen, 1 for hver Prøve i hver Længderække. Der blev slaaet 27. Juni og 25. September, Genvæksten var meget ringe. I 2. Aar, 1913, blev der slaaet 11. Juli, 1. Slæt var meget kraftigt udviklet, men Græsset voksede kun svagt igen i den tørre Sommer, og der blev kun taget een Slæt.

I 1912 blev ligeledes udlagt 6. Maj, og der blev slaaet 11. Juli 1913, men som i 2. Aars Marken kun een Gang. I 2. Aars Mark, 1914, blev ogsaa kun slaaet een Gang, 9. Juli, da Genvæksten var meget ringe.

Ved Tystofte og Lyngby er der gennemgaaende slaaet en halv Snes Dage tidligere end ved Askov. Høslætten har her undertiden været tidligt fremtvungen af Sommertørke, saaledes at Afgrøden er bleven lovlig lille, men der har i alle Forsøg været nogen Genvækst. Ved Askov har der i samtlige Forsøg været en vel udviklet, men sen 1. Slæt og saa godt som ingen Genvækst. Dette kunde være Forklaringen til, at Svensk Timothe, som er lidt sildig, og som kun giver ringe Genvækst, her kommer forholdsvis højt i Udbytte.

Tabel 13. Timothe.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Borris.

Lbmr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Fællesforeningen, dansk....	40.7	0.0	40.7	35.9	0.0	35.9	76.8
2	—, finsk.....	37.8	0.0	37.8	34.4	0.0	34.4	72.2
3	Sverige.....	37.4	0.0	37.4	35.4	0.0	35.4	72.8
4	Sachsen.....	35.6	0.0	35.6	34.3	0.0	34.3	69.9
5	Amerika.....	36.5	0.0	36.5	35.8	0.0	35.8	72.3
Udlagt 1912.								
1	Fællesforeningen, dansk....	40.4	0.0	40.4	31.3	7.3	38.6	79.0
2	—, finsk.....	40.7	0.0	40.7	32.2	4.6	36.8	77.5
3	Sverige.....	38.5	0.0	38.5	31.7	4.9	36.6	75.1
4	Sachsen.....	37.7	0.0	37.7	32.8	6.7	39.5	77.2
5	Amerika.....	38.0	0.0	38.0	32.1	9.0	41.1	79.1
Gennemsnit.								
1	Fællesforeningen, dansk....	40.6	0.0	40.6	33.6	3.7	37.3	77.9
2	—, finsk.....	39.3	0.0	39.3	33.3	2.3	35.6	74.9
3	Sverige.....	38.0	0.0	38.0	33.6	2.4	36.0	74.0
4	Sachsen.....	36.7	0.0	36.7	33.6	3.3	36.9	73.6
5	Amerika.....	37.3	0.0	37.3	34.0	4.5	38.5	75.8

Borris, Tabel 13. Forfrugten har i begge Marker været Rodfrugter og Dæksæden Havre, hvortil er gødet med 18 Læs Staldgødning à 1000 kg pr. ha.

Der er i begge Forsøg benyttet 8 Fællesparceller à 12.5 m². I 1912 blev udlagt 11. Maj. Bestanden var jævn og ensartet. Høslæt fandt Sted 11. Juli 1912 og 1. Juli 1913. Der var ingen Efterslæt. I 1912 blev udlagt 15. Maj. Bestanden blev god. 1. Brugsaar, 1913, gav atter kun een Slæt 1. Juli 1913. I 2. Aar, 1914, høstedes to Slæt 30. Juni og 5. Oktober, og Timothestammerne forholder sig med Hensyn til Genvækst her som ved Tystofte og Lyngby, idet Svensk og Finsk Timothe kun giver lidet og Amerikansk Timothe den største Efterslæt.

Oversigt.

Tabel 14 giver en Oversigt over Resultaterne af Forsøg med Timothestammer. Forskellen i Høudbytte i Gennemsnit for alle Forsøg er ikke stor, men dog ret tydelig og stemmer paa flere Punkter med Resultaterne fra forrige Forsøgsrække. Dansk Timothe fra Fællesforeningen giver 2 pCt. mere end Sachsisk Timothe og 4 pCt. mere end Svensk, medens i forrige Forsøgsrække Dansk Timothe fra Møllekær gav 1 pCt. mere end Sachsisk og 4 pCt. mere end Svensk. Ogsaa med Hensyn til Genvækstens Størrelse er der Overensstemmelse med tidligere Forsøg, idet Svensk og Finsk Timothe, som har ringe Genvækst, kommer relativt lavt i de Forsøg, hvor der er høstet to Slæt, men relativt højt i de Forsøg, der kun har givet een Slæt.

I Stammernes Tidlighed ved Skridningen synes der ikke at være nogen tydelig Forskel, dog maa der i Overensstemmelse med de forskellige Høprocenter, som disse Stammer viser, antages at være en Forskel ogsaa i Udviklingens Forløb. Høprocenten er beregnet for 1. Slæt som Gennemsnit af 15 Forsøg:

Lbnr.		Hø i pCt. af Grønvægten	2. Slæt i pCt. af 1. Slæt
1	Fællesforeningen, dansk.....	46.2	12
2	—, finsk.....	44.7	8
3	Sverige.....	44.4	9
4	Sachsen.....	45.5	12
5	Amerika.....	46.7	16

Svensk og Finsk Timothe har de laveste Høprocenter og holder sig saaledes lidt længere friske end de øvrige Prøver. Dette Træk gaar med stor Sikkerhed igen i de enkelte Forsøg. Amerikansk og Dansk Timothe har samtidig de højeste Høprocenter og synes saaledes lidt tidligere end de foregaaende.

Tabel 14. Timothe.
Høudbytte i Gennemsnit for alle Forsøg ved Lyngby, Tystofte,
Askov og Borris.

Lbnr.	Navn	hkg Hø pr. ha						Begge Aar	Forholdstal for Høudbytte
		1. Brugsaar			2. Brugsaar				
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt		
Gennemsnit af alle 8 Forsøg.									
1	Fællesforeningen, dansk.	45.7	3.0	48.7	45.9	3.3	49.2	97.9	104
2	—, finsk..	44.9	1.9	46.8	44.3	2.0	46.8	93.1	99
3	Sverige.....	45.0	2.4	47.4	44.5	2.3	46.8	94.2	100
4	Sachsen.....	45.2	2.8	48.0	44.4	3.5	47.9	95.9	102
5	Amerika.....	43.5	3.2	46.7	41.4	4.6	46.0	92.7	98
Forsøg, i hvilke der er høstet to Slæt (fem i 1. og fem i 2. Aar).									
1	Fællesforeningen, dansk.	44.4	4.7	49.1	41.3	5.3	46.6	95.7	105
2	—, finsk..	43.5	3.1	46.6	40.2	3.6	43.6	90.0	98
3	Sverige.....	43.8	3.0	47.7	40.1	3.6	43.7	91.4	100
4	Sachsen.....	45.4	4.4	49.8	40.0	5.6	45.6	95.4	104
5	Amerika.....	42.7	5.2	47.9	35.9	7.4	43.8	91.2	100
Forsøg, i hvilke der kun er høstet een Slæt (tre i 1. og tre i 2. Aar).									
1	Fællesforeningen, dansk.	48.0	0.0	48.0	53.4	0.0	53.4	101.4	103
2	—, finsk..	47.1	0.0	47.1	51.2	0.0	51.2	98.3	100
3	Sverige.....	46.8	0.0	46.8	51.9	0.0	51.9	98.7	100
4	Sachsen.....	44.7	0.0	44.7	51.6	0.0	51.6	96.8	98
5	Amerika.....	44.6	0.0	44.6	50.5	0.0	50.5	95.1	96

2. Slæt i pCt. af 1. Slæt, beregnet for 10 Forsøg, i hvilke der er høstet to Slæt, stiller sig ligeledes typisk forskellig for disse Stammer. Amerikansk Timothe, som under gunstige Forhold giver forholdsvis rigelig Stængeldannelse i 2. Slæt, har 16 pCt. Genvækst, Dansk og Sachsisk, som giver nogen Stængeldannelse, har 12 pCt. og Svensk og Finsk, som i 2. Slæt i Almindelighed ingen Stængler giver, men kun en sparsom Afgrøde af Rodblade, har 8—9 pCt. Genvækst.

Nr. 1 i Udbytte er Dansk Timothe fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Den ligner Dansk Timothe fra Møllekær, som var Nr. 1 i Stammeforsøgene 1908—1912.

Nr. 2. Handelsprøve af Sachsisk Timothe staar 2

pCt. under Nr. 1 i Udbytte, men ligner den i Udbyttets For-
deling.

Nr. 3. Handelsprøve af Svensk Timothe staar 4 pCt. tilbage i Udbytte. Den synes lidt sildigere end de foregaaende og giver som tidligere undersøgte Prøver af Svensk Timothe kun ringe Genvækst.

Nr. 4. Finsk Timothe fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger ligner Svensk Timothe, som den ogsaa i Udbytte staar ganske nær.

Nr. 5. Handelsprøve af Amerikansk Timothe har givet den mindste Afrøde i 1. Slæt, men den kraftigste Genvækst af samtlige Prøver. I samlet Afrøde staar den 6 pCt. under Dansk Timothe fra Fællesforeningen.

Italiensk Rajgræs.

Der er kun indsendt en dansk Stamme til Forsøg, nemlig:

2) Italiensk Rajgræs fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen er tiltrukket af *Karl A. Jørgensen* efter en Prøve fransk Frø, som blev saet i 1909, og af hvilken de bedste Tuer blev delte og udplantede i 1910 paa 1100 Kvadratalen. Paa disse Planter er Udsæden til Forsøget avlet.

Tabel 15. Italiensk Rajgræs.
Udsædens Beskaffenhed efter Undersøgelse ved Dansk Frøkontrol.

Lbnr.	Navn	Rent Frø pCt.	Aftald pCt.	Fremmed Kul-turfrø pCt.	Ukrud pCt.	g pr. 1000 Frø	Spireevne pCt.		Rent spiret Frø pCt.
							i 5 Døgn	i 15 Døgn	
Til Udsæd 1911.									
1	Tystofte Nr. 152	99.3	0.40	0.15	¹⁾ 0.15	2.18	98.7	99.0	98.3
2	Fællesforeningen	90.1	8.99	0.90	²⁾ 0.01	1.94	89.0	96.0	86.5
3	Frankrig	93.7	4.80	1.10	³⁾ 0.40	1.98	84.7	90.0	84.3
Til Udsæd 1912.									
1	Tystofte Nr. 152						96.3	97.7	97.0
2	Fællesforeningen						83.7	86.0	77.5
3	Frankrig						80.7	82.0	76.8

¹⁾ Ager-Gaaseurt, Blaastjerne. ²⁾ Sklerotier. ³⁾ Vandgrenet Ranunkel, Forglemmigej, Præstekrave.

Til Sammenligning er udsaaet:

1) Tystofte Italiensk Rajgræs 152, som stod højest i Udbytte ved de første Stammeforsøg med Italiensk Rajgræs. Udsæden til Forsøgene er avlet paa Tystofte Forsøgsstation i 1910.

3) Fransk Handelsfrø af Italiensk Rajgræs tilvejebragt af Markfrøkontoret »Trifolium«, København.

En Oversigt over Udsædens Kvalitet er meddelt i Tabel 15. Udsædsmængden har været 25 Pd. pr. Td. Ld. = 22.5 kg pr. ha, ens for alle Prøver.

Forsøgene er gennemførte ved Lyngby, Tystofte, Askov Lermark og Borris.

Lyngby, Tabel 16. I 1911 var Forfrugten Grønjordshavre, til hvilken der blev givet alsidig Kunstgødning. Til Græsset blev som Overgødning i Marts 1912 givet 270 kg Chilisalpeter, 270 kg Superfosfat og 135 kg Kali-gødning alt pr. ha. Fællesparcellernes Antal var 6 à $\frac{1}{400}$ Td. Ld. = ca. 14 m².

Tabel 16. Italiensk Rajgræs.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Lyngby.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar	Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	
	Udlagt 1911.					
1	Tystofte Nr. 152.....	85.4	9.5	94.9		
2	Fællesforeningen.....	70.2	10.6	80.8		
3	Frankrig.....	60.0	9.5	69.5		
	Udlagt 1912.					
1	Tystofte Nr. 152.	59.3	15.7	75.0	33.2	108.2
2	Fællesforeningen.....	48.6	15.4	64.0	31.4	95.4
3	Frankrig.....	49.7	15.5	65.2	22.5	87.7
	Gennemsnit.					
1	Tystofte Nr. 152.....	72.4	12.6	85.0		
2	Fællesforeningen.....	59.4	13.0	72.4		
3	Frankrig.....	54.9	12.5	67.4		

Frøet blev saaet 2. Maj 1911. Paa Grund af Sommertørken blev Bestanden tynd og svagt udviklet fra Efteraaret. Den franske Prøve og Fællesforeningens Stamme led Vinterskade, og særlig den førstnævnte var om Foraaet tillige hærgtet af Sneskimmel.

Der blev slaaet 11. Juni og 14. August, og som Tabel 16 viser, var Afgrøderne store, men medens Tystofte 152 med den bedste Bestand praktisk

taget var ren, indeholdt Afgrøden af Fællesforeningens Rajgræs omkring 5 pCt. og den franske Prøve over 10 pCt. Ukrud.

I 1912 blev der udlagt i Havre efter Rug og gødet omtrent som foregaaende Aar, ogsaa Forsøgsplanen var uforandret.

Der blev saaet 23. April. Frøet spirede godt, Græsset overvintrede uden at tage Skade og blev slaet 14. Juni og 12. August 1913. Til 2. Aars Mark, 1914, blev givet 270 kg Chilialpeter pr. ha i Marts 1914. Marken blev kun slaet een Gang, 11. Juni, 2. Slæt blev ødelagt af »Sikringsstyrken«.

Tystofte, Tabel 17. Rajgræsforsøgene har ligget i de samme Marker og er gødet ganske som Forsøgene med Hundegræs og Timothe. Parcelstørrelsen var i begge Forsøg $\frac{1}{500}$ Td. Ld. = ca. 11 m² og Fællesparcellernes Antal 8.

Tabel 17. Italiensk Rajgræs.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Tystofte.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Tystofte Nr. 152.....	53.5	13.3	66.8	30.0	9.7	39.7	106.5
2	Fællesforeningen.....	45.7	13.0	59.6	27.4	10.8	38.3	97.8
3	Frankrig.....	42.0	13.2	56.1	25.1	9.2	34.3	90.4
Udlagt 1912.								
1	Tystofte Nr. 152.....	41.0	13.1	54.1	22.5	6.2	28.7	82.8
2	Fællesforeningen.....	33.4	14.5	47.9	19.3	8.1	27.4	75.3
3	Frankrig.....	37.2	13.3	50.5	19.5	7.3	26.8	77.3
Gennemsnit.								
1	Tystofte Nr. 152.....	47.3	13.2	60.5	26.3	7.0	34.3	94.7
2	Fællesforeningen.....	39.6	14.2	53.8	23.4	9.4	32.8	86.6
3	Frankrig.....	40.1	13.2	53.3	22.3	8.3	30.6	83.0

I 1911 blev udlagt 2. Maj. Græsbestanden blev til Trods for Sommerørken jævn og passende tæt. Vinterskade er ikke iagttaget. Der blev slaet 19. Juni og 6. August 1912. Alle tre Stammer var samtidig i Skridning, men alle noget uens i Tidlighed. Nr. 152 var frodigst, mørkest i Farve og med mest ensartet Stængeludvikling. Fællesforeningens Stamme var lysere i Farve, med lidt blødere Fald af Bladene, men mindre kraftig Vækst. Den gav hurtigere Genvækst efter Slæt end den foregaaende. Den franske Prøve var lidt mere uensartet end de foregaaende.

I 2. Brugsaar, 1913, blev slaet 14. Juni, 15. August og 29. September 2. og 3. Slæt er i Tabellen slaet sammen. Alle 3 Stammer har holdt sig ganske godt i 2. Aar. Bestanden var ren, kun den franske Prøve indeholdt noget Almindelig Rajgræs, der kan have bidraget til at sætte Afgrøden lidt op i 1. Slæt.

I 1912 blev udlagt 6. Maj. Bestanden var tilfredsstillende, der blev

slaaet 14. Juni, 15. August og 29. September 1913, 16. Juni og 10. September 1914. Den franske Prøve havde i 2. Aar en noget tyndere Bestand end de andre Prøver. Da alle Parcelrækker i Forsøget ikke var lige frugtbare, blev det nødvendigt at foretage en Beskæring af Arealet, saaledes at kun 6 Fællesparceller blev tilbage. Afgrøderne er lidt mindre, og Forskellen mellem Stammerne lidt mindre i dette end i det foregaaende Forsøg, men i Gennemsnit for 1. og 2. Brugsaar er disses Rækkefølge den samme som for Lyngby.

Askov Lermark, Tabel 18. Rajgræs-forsøgene har ligget i de samme Marker og er gødede som Hundegræs- og Timotheeforsøgene.

I 1911 blev udlagt 6. Maj. Parcelstørrelsen var $\frac{1}{500}$ Td. Ld. = ca. 11 m², og Fællesparcellernes Antal 9. Der blev slaaet 3 Gange, 27. Juni, 9. August og 25. September. I Tabellen er de to sidste Afgrøder slaaet sammen. Bestanden var lidt tynd, men jævn. Rajgræsset holdt sig godt og gav stor Afgrøde i 2. Aar. Der blev slaaet 19. Juni, 9. August og 20. September.

Tabel 18. Italiensk Rajgræs.

Høudbytte i hkg pr. ha.

Askov Lermark.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Tystofte Nr. 152.....	45.0	8.2	53.2	47.6	9.7	57.3	110.5
2	Fællesforeningen.....	38.1	9.7	47.8	44.7	7.7	52.4	100.2
3	Frankrig.....	38.8	8.0	46.8	43.5	9.9	53.4	99.7
Udlagt 1912.								
1	Tystofte Nr. 152.....	60.2	16.1	76.3	42.0	0.0	42.0	119.2
2	Fællesforeningen.....	54.5	17.6	72.1	38.2	0.0	38.2	110.3
3	Frankrig.....	53.7	15.3	69.0	36.0	0.0	36.0	105.0
Gennemsnit.								
1	Tystofte Nr. 152.....	52.6	12.2	64.8	45.3	4.8	50.1	114.0
2	Fællesforeningen.....	46.3	13.7	60.0	41.5	3.8	45.3	105.3
3	Frankrig.....	46.0	11.7	57.7	39.8	4.0	44.7	102.4

I 1912 blev udlagt 6. Maj. Fællesparcellernes Antal var 11 med samme Størrelse som ved første Forsøg. Afgrøden voksede godt til og blev slaaet tre Gange i 1913, 19. Juni, 6. August og 29. September. I 1914 blev kun slaaet een Gang, den 12. Juni. Udbytteresultaterne stemmer godt overens med Resultaterne fra Tystofte og Lyngby.

Borris, Tabel 19. Forfrugt og Gødskning har været som i Timotheeforsøget, og der er i begge Forsøg anvendt 8 Fællesparceller à 12.5 m².

Der er udlagt 10. Maj 1911. I 1912 var Bestanden smuk, og Afgrøden efter Forholdene god, kun 1. Slæt, slaaet 27. Juni, blev vejjet. I 2. Aar, 1913, er slaaet 1. Juli og 26. September, her naar Fællesforeningens Stamme højest i Udbytte.

Tabel 19. Italiensk Rajgræs.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Borris.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Tystofte Nr. 152.....	40.9	—	40.9	27.7	0.8	28.5	69.4
2	Fællesforeningen.....	36.6	—	36.6	26.6	2.1	28.7	65.3
3	Frankrig.....	33.5	—	33.5	24.2	1.0	25.2	58.7
Udlagt 1912.								
1	Tystofte Nr. 152.....	38.8	6.5	45.3	23.7	10.9	34.6	79.9
2	Fællesforeningen.....	34.1	7.6	41.7	23.5	11.8	35.3	77.0
3	Frankrig.....	35.8	6.2	42.0	19.0	11.4	30.4	72.4
Gennemsnit.								
1	Tystofte Nr. 152.....	39.0	3.2	43.1	25.7	5.0	31.6	74.7
2	Fællesforeningen.....	35.4	3.8	39.2	25.1	6.9	32.0	71.2
3	Frankrig.....	34.7	3.1	37.8	21.6	6.2	27.8	65.6

I 1912 er udlagt 15. Maj. 1. Aars Mark, 1913, blev slaaet 19. Juni og 26. September og 2. Aars Mark, 1914, 30. Juni og 5. Oktober. I 2. Brugsaar naar Fællesforeningens Stamme atter her et halvt hkg højere i Udbytte end Nr. 152. I Gennemsnit for begge Aar har Stammerne samme Rækkefølge som i de øvrige Forsøg, men Forskellen mellem Nr. 1 og 2 er mindre end sædvanlig.

Oversigt

over Resultaterne af Forsøg med Italiensk Rajgræs er givet i Tabel 20. Tystofte 152 giver i Gennemsnit for begge Aar

Tabel 20. Italiensk Rajgræs.
Høudbytte i Gennemsnit for 8 Forsøg ved Lyngby, Tystofte,
Askov Lermark og Borris.

Lbnr.	Navn	hkg Hø pr. ha							Begge Aar	Forholdstal for Høudbytte
		1. Brugsaar			2. Brugsaar					
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt			
1	Tystofte Nr. 152.....	53.1	10.8	63.4	32.5	5.8	37.8	101.2	117	
2	Fællesforeningen.....	45.2	11.2	56.4	30.1	5.8	35.9	92.8	106	
3	Frankrig.....	44.0	10.1	54.1	27.1	5.6	32.7	86.8	100	

17 pCt. mere end den franske Prøve og ca. 10 pCt. mere end Fællesforeningens Stamme. I de første Stammeforsøg gav den 16 pCt. mere end fransk Frø og 10 pCt. mere end Hjelms Stamme. Den har saaledes ubestridt beholdt den første Plads.

I Tidlighed er der ingen kendelig Forskel mellem Stammerne, men 152 synes den mest haardføre mod Vinterskade. Efter de foreliggende Iagttagelser kan følgende Forskelligheder noteres:

	Frodighed 1—10, 10 mest frodig April—Maj	Hø i pCt. af Grønvægten	2. Slæt i pCt. af 1. Slæt
1.....	8.0	42.2	18
2.....	8.8	42.6	23
3.....	7.4	40.4	22

Ved Askov har man ved en Bedømmelse i April—Maj i Gennemsnit for 3 Aar fundet en ringe Forskel i Bestandens Frodighed, som ovenstaaende Tal viser. I Høprocenten, beregnet som Gennemsnit af 15 Forsøg i 1. og 2. Brugsaar, er kun den franske Prøve afvigende, men denne har jævnlig haft en lidt ringere Bestand og indeholdt lidt mere af Ukrud og andre Arter. I Genvækstprocent er 152 lavere end de to andre Stammer.

Nr. 1 i Udbytte er Tystofte 152, der overgaar den næstbedste Stamme i Udbytte med 10 pCt., fransk Handelsfrø med 17 pCt. Stamsæd er udsendt fra Forsøgsstationen til Udsæd i 1913 og 1914, og Stammen er nu almindelig dyrket til Frøavl her i Landet.

Nr. 2 er Italiensk Rajgræs fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og

Nr. 3 i Udbytte er en Prøve Handelsfrø fra Frankrig.

Rødkløver.

Der er udført Forsøg baade med Tidlig og Sildig Rødkløver, disse er udførte paa de samme Forsøgssteder og har været anlagte efter samme Plan og i de samme Marker, men er dog bestandig gennemførte som to af hinanden uafhængige Forsøgsrækker, en med Tidlig Rødkløver og en med Sildig Rødkløver.

I. Tidlig Rødkløver.

1) Tidlig Rødkløver fra Gaardejer *Dines Hansen*, Vor-mark pr. Hesselager. Stammen har været dyrket paa Gaarden i over 70 Aar og er oprindelig kommen fra Taasinge i Ejerens Faders Tid.

2) »Mattenklee«, leveret efter Anvisning af Prof., Dr. *Stebler* i Zürich fra *Anstalt Kühlewil bei Riggisberg, Schweiz*.

3) Rosendal-Kløver fra *Vereeniging »De Klaverbloem«*, Roosendaal N. B., Holland.

4) Tidlig Rødkløver Nr. 70 fra Tystofte Forsøgsstation.

5) Bøhmisk Rødkløver fra Landbrugsselskabet »*Hospodarski Druzstvo*«, Nimbürg, Bøhmen.

6) Russisk Rødkløver, Handelsfrø, leveret fra Markfrøkontoret »*Trifolium*«, København.

7) Rødkløver fra Godsejer *Carl Peterson*, Uglehultsgård pr. Lamhult, Sverige.

Foruden disse 7 Prøver, der her og i det følgende er ordnede efter Tidlighed, er der af Købmand *I. I. Larsen*, Faaborg, i 1912 leveret tre Prøver Kløverfrø, nemlig:

8) Rødkløver A, avlet hos Husmand *B. Sørensen*, Brobyskov.

9) Rødkløver B, avlet hos Gaardejer *Jørgen Andersen*, Bøjden og

10) Rødkløver C, avlet hos Gaardejer *H. P. Krogh*, Fleininge.

Endelig er Prøverne 11, 12 og 13 tiltrukne paa Tystofte Forsøgsstation.

Der er anskaffet ny Udsæd i 1912, og Resultatet af Dansk Frøkontrols Undersøgelser af Frøets Kvalitet er meddelt i Tabel 21. Udsædsmængden har for samtlige Prøver været 18 kg pr. ha.

Forsøgene er gennemførte ved Lyngby, Tystofte, Askov Lermark og Sandmark og ved Tylstrup.

Lyngby, Tabel 22. Parcelstørrelsen var i begge Forsøg $\frac{1}{400}$ Td Ld. = ca. 14 m² og Fællesparcellernes Antal 10. I 1911 er udlagt i Havre efter Rodfrugter, og til Havren er gødet med alsidig Kunstgødning.

Frøet blev saaet 15. April 1911, det spirede daarligt, Udviklingen i Udlægsaaret var kun ringe og Bestanden om Efteraaret uensartet. I Vinterens

Løb blev Kløveren udtyndet lidt af Bægersvamp, den kom om Foraaret 1912 sent i Vækst, og Afrøden blev kun lille og ikke ganske ren. Lbnr. 1—6 blev slaet 1. Gang 25. Juni, Lbnr. 7 29. Juni, og 2. Slæt fandt Sted 12. September.

I 2. Aar, 1913, blev slaet 17. Juni. Afrøden var kun lille, og Marken uren. Ukrudd er derfor fradraget i den opgivne Kløverafgrøde.

I 1912 er udlagt i 6rd. Byg efter Roer. Til Bygget blev gødet med

Tabel 21. Tidlig Rødkløver.
Udsædens Beskaffenhed efter Undersøgelse ved Dansk Frøkontrol.

Lbnr.	Navn	Rent Frø	Affald	Fremmed Kulturfrø	Ukrudd	g pr. 1000 Frø	Spireevne pCt.		Rent spiret Frø	Knækkede Spirer	
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.		i 3 Døgn	i 10 Døgn	pCt.	pCt.	
Til Udsæd 1911.											
1	Vormark	97.0	0.85	0.00	¹⁾ 2.65	2.41	71.7	94.0+	6.0	97.0	
2	Schweiz	96.5	2.5	0.5	²⁾ 0.5	1.88	42.8	66.0+	12.0	75.8	
3	Rosendal	98.5	0.80	0.65	³⁾ 0.05	2.57	62.0	91.0+	3.5	93.1	
4	Tystofte Nr. 70	89.2	7.45	0.05	⁴⁾ 3.80	1.90	86.0	95.5+	1.0	86.1	6.5
5	Bøhmen	96.8	3.45	0.00	⁵⁾ 0.25	2.02	64.7	79.5+	16.5	92.4	
6	Rusland	98.0	1.4	0.0	0.0	1.76	83.0	89.5+	10.0	98.1	2.0
7	Uglehultsgaard	99.4	0.5	0.1	0.0	1.69	78.0	94.0+	3.0	96.4	
Til Udsæd 1912.											
1	Vormark	94.6	0.75	⁶⁾ 3.65	⁷⁾ 1.00	2.80	88.8	98.0+	1.7	94.8	2.8
2	Schweiz	99.2	0.6	0.1	⁸⁾ 0.1	1.66	78.0	83.8+	15.7	98.2	
3	Rosendal	98.9	0.95	0.00	⁹⁾ 0.15	2.88	89.0	92.7+	4.8	95.9	7.7
4	Tystofte Nr. 70	94.2	5.25	0.05	¹⁰⁾ 0.50	2.35	90.0	97.7+	0.3	92.8	21.7
5	Bøhmen	98.5	1.89	0.10	¹¹⁾ 0.01	1.76	88.0	96.0+	2.8	96.8	3.7
6	Rusland	98.5	1.0	0.0	¹²⁾ 0.5	1.89	89.7	93.7+	5.6	97.8	3.7
7	Uglehultsgaard	99.8	0.45	0.15	¹³⁾ 0.10	1.78	92.7	97.0+	1.0	97.8	
8	Faaborg A	98.9	0.65	0.15	0.00	1.95	72.8	85.7+	13.6	98.2	4.0
9	— B	96.8	1.15	¹⁴⁾ 1.70	¹⁵⁾ 0.85	2.11	74.0	86.0+	11.8	94.2	5.0
10	— C	99.0	0.35	0.60	¹⁶⁾ 0.05	2.02	56.8	70.0+	29.8	98.8	
11	Tystofte Nr. 01	92.5	7.85	0.00	¹⁷⁾ 0.15	2.27	84.7	96.0+	1.7	90.4	7.7
12	— - 02	95.2	4.65	0.05	¹⁸⁾ 0.10	2.09	93.7	97.4+	1.8	94.0	5.0
13	— - 40	95.1	4.7	0.0	¹⁹⁾ 0.2	2.82	82.0	92.4+	5.8	92.9	

¹⁾ Vandgrenet Ranunkel, Kløftbladet Storkenæb, Blød Storkenæb, Lancetbladet Vejbred. ²⁾ Blære-Smelle, Gaffeldelt Limurt, Skræppe, Gaasefod. ³⁾ Pileurt. ⁴⁾ Melde, Lancetbladet Vejbred, Skræppe, Kløftbladet Storkenæb. ⁵⁾ Stenkløver, Lancetbladet Vejbred. ⁶⁾ Alsikekløver, Sneglebælg. ⁷⁾ Lancetbladet Vejbred, Blød Storkenæb. ⁸⁾ Lancetbladet Vejbred. ⁹⁾ Tranehals, Rødknæ. ¹⁰⁾ Kløftbladet Storkenæb. ¹¹⁾ Vild Gulerod. ¹²⁾ Lancetbladet Vejbred. ¹³⁾ Skræppe. ¹⁴⁾ Alsikekløver, Kællingetand. ¹⁵⁾ Vild Gulerod, Sklerotier, Lancetbladet Vejbred. ¹⁶⁾ Lancetbladet Vejbred. ¹⁷⁾ Sklerotier, Kløftbladet Storkenæb. ¹⁸⁾ Vild Gulerod, Blød Storkenæb. ¹⁹⁾ Gul Okseøjle, Kløftbladet Storkenæb.

alsidig Kunstgødning. Frøet blev saet 24. April, det spirede godt, og Kløveren udviklede sig i Udlægsaaret usædvanlig kraftigt, saaledes at der den 25. September kunde høstes en vel udviklet Kløverslæt i Udlægsmarken. I 1913 blev slaaet 19. Juni og 4. September. 1. Slæt var noget trykket af Tørke, men 2. Slæt særdeles kraftigt udviklet. I 2. Aar, 1914, var Plantebestanden yderst tarvelig, der blev kun slaaet een Gang, 17. Juni. I de opgivne Afrøder er Ukrud fradraget.

Tabel 22. Tidlig Rødkløver.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Lyngby.

Lbnr.	Navn	Udlægsaaret	1. Brugsaar			2. Brugsaar	Begge Aar
			1. Slæt	2. Slæt	I alt	Eneste Slæt	
Udlagt 1911.							
1	Vormark		35.9	22.3	58.2	14.5	72.7
2	Schweiz		22.4	21.6	44.0	6.0	50.0
3	Rosendal		33.6	26.3	59.9	3.8	63.7
4	Tystofte Nr. 70		30.6	26.6	57.1	7.8	64.9
5	Bøhmen		27.2	24.8	52.0	5.4	57.4
6	Rusland		25.6	20.6	46.2	8.4	54.6
7	Uglehultsgaard		30.2	12.4	42.6	16.0	59.5
Udlagt 1912.							
1	Vormark	15.3	42.1	44.3	86.4	11.3	97.7
2	Schweiz	24.9	28.7	42.1	70.8	15.0	85.8
3	Rosendal	37.6	31.3	51.6	82.9	10.8	93.7
4	Tystofte Nr. 70	29.6	33.5	48.8	82.3	7.1	89.4
5	Bøhmen	19.8	37.2	49.5	86.7	12.2	98.9
6	Rusland	16.9	36.8	49.6	86.4	8.3	94.7
7	Uglehultsgaard	11.2	43.7	39.3	83.0	18.2	101.2
8	Faaborg A	12.1	37.4	45.4	82.8	7.5	90.3
9	— B	13.0	36.5	47.7	84.2	8.5	92.7
10	— C	14.2	38.9	47.3	86.2	9.8	96.0
11	Tystofte Nr. 01	27.9	38.6	54.3	92.9	12.9	105.8
12	— 02	27.2	40.8	53.8	94.1	13.6	107.7
13	— 40	28.1	40.3	55.0	95.3	16.7	112.0
Gennemsnit.							
1	Vormark		39.0	33.3	72.3	12.9	85.2
2	Schweiz		25.6	31.3	57.4	10.5	67.9
3	Rosendal		32.5	38.9	71.4	7.3	78.7
4	Tystofte Nr. 70		32.1	37.6	69.7	7.5	77.2
5	Bøhmen		32.2	37.2	69.4	8.8	78.2
6	Rusland		31.2	35.1	66.3	8.4	74.7
7	Uglehultsgaard		37.0	25.3	62.3	17.6	80.4

Det andet Lyngbyforsøg giver et udmærket Bidrag til Kløverprøvernes Karakteristik gennem de vel udviklede Afrøder i Udlægsmarken. Her staar Rosendalkløver som sædvanlig højest, Nr. 70 giver et stort Udbytte og de tre noget sildigere Tystofteprøver er kun lidet lavere, medens Faaborgprøverne og

Vormarkskløver ikke giver meget større Afgrøde, end dansk Sildig Rødkløver under de samme Forhold: De Prøver, som har den frodigste Udvikling om Efteraaret, giver gennemgaende ogsaa den kraftigste Genvækst.

Tabel 23. Tidlig Rødkløver.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Tystofte.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Vormark	46.7	38.0	84.7	14.9	3.1	18.0	102.7
2	Schweiz	31.0	35.3	66.3	10.2	4.4	14.6	80.9
3	Rosendal	37.5	46.1	83.6	7.2	1.8	9.0	92.6
4	Tystofte Nr. 70	47.6	53.4	101.0	12.4	5.3	17.7	118.7
5	Bøhmen	35.6	42.1	77.7	9.1	5.6	14.7	92.4
6	Rusland	38.5	37.7	76.2	12.7	5.0	17.7	93.9
7	Uglehultsgaard	42.4	31.5	73.9	19.8	2.8	22.1	96.0
Udlagt 1912.								
1	Vormark	70.8	28.4	99.0	45.0	7.4	52.4	151.4
2	Schweiz	46.6	28.1	74.7	44.4	19.9	64.3	139.0
3	Rosendal	50.6	30.7	81.2	35.7	11.8	47.5	128.7
4	Tystofte Nr. 70	64.5	34.2	98.7	42.6	11.8	53.9	152.6
5	Bøhmen	65.8	34.8	100.1	39.6	14.4	54.0	154.1
6	Rusland	67.7	37.7	105.4	47.8	16.4	64.2	169.6
7	Uglehultsgaard	70.9	17.6	88.5	43.7	6.6	50.3	138.8
8	Faaborg A.	65.0	36.3	101.3	44.8	15.1	59.9	161.2
9	— B.	62.8	34.5	97.3	47.8	15.4	63.2	160.5
10	— C.	67.0	35.3	102.3	41.2	13.4	54.6	156.9
11	Tystofte Nr. 01.	69.1	35.7	104.8	50.3	13.2	63.5	168.3
12	— - 02.	70.8	37.1	107.9	56.3	16.6	72.9	180.8
13	— - 40.	76.9	38.6	115.5	57.9	19.6	77.5	193.0
Gennemsnit.								
1	Vormark	58.7	33.2	91.9	30.0	5.2	35.2	127.1
2	Schweiz	38.8	31.7	70.5	27.8	12.2	39.5	110.0
3	Rosendal	44.0	38.4	82.4	21.5	6.8	28.3	110.7
4	Tystofte Nr. 70	56.1	43.8	99.9	27.5	8.3	35.8	135.7
5	Bøhmen	50.7	38.2	88.9	24.4	10.0	34.4	123.3
6	Rusland	53.1	37.7	90.8	30.8	10.7	41.0	131.8
7	Uglehultsgaard	56.7	24.5	81.2	31.8	4.4	36.2	117.4

Tystofte, Tabel 23. Der er i begge Forsøg anvendt 10 Fællesparceller à 20 m². Forfrugten har været Runkelroer, og Dæksæden Havre, til hvilken der er givet et lille Tilskud af Kunstgødning. Den unge Kløver er i Vinterens Løb gødet med 200 kg 37 pCt. Kaligødning pr. ha.

I 1911 er udlagt 29. April. Efter Høst var Kløveren næppe at se. Endnu om Foraaret var Bestanden svag og tynd, senere voksede Kløveren dog godt til, og kun den schweiziske Prøve vedblev at vise for aaben Bestand.

Der blev slaet 4. Juli og 20. September 1912. I 1913 var der af de mindst varige Prøver kun faa og svage Planter tilbage, og selv de varigste giver kun en lille Afgrøde.

I 1912 er udlagt 30. April. Spiringen var god, og Bestanden kraftig og jævn, undtagen i et mindre Parti af Marken, hvor Lejesæd delvis havde ødelagt Bestanden. Dette Areal blev bortskaaret, hvorved Fællesparcellernes Antal reduceredes fra 10 til 8. I Vinterens Løb var der Angreb af Bægersvamp, hvorved Afgrøden udtyndedes en Del. Sygdommen var jævnt fordelt over Arealet. Rosendalkløver og Tystofte 70, som var frodigst udviklede om Efteraaret og tidligst i Vækst om Foraaret, tog mest Skade, dels af Bægersvampen og dels af stærk Frost i 2. Uge af April. Der blev slaet 20. Juni og 26. August 1913. Afgrøden var særdeles vellykket.

I 2. Aar, 1914, var Bestanden til Trods for spredte Angreb af Kløveral særdeles god, og selv 2. Slæt blev vellykket. Der blev slaet 26. Juni og 25. August.

Her, hvor Kløveren har holdt sig saa fortrinligt i 2. Aar, kommer de varigste og mest haardføre Prøver, Vormarks- og Uglehultsgaardkløver ti kort for de frodigste og yppigste Tidligkløver, ogsaa i 2. Brugsaar. Den ny Stamme, Tystofte Nr. 40, der ikke som Rosendalkløveren og Nr. 70 har lidt særlig Skade af Bægersvamp og Foraarsfrost, giver et samlet Udbytte i begge Aar af 193 hkg Hø, medens Bøhmisk Kløver giver 154 og Russisk 170 hkg Hø pr. ha.

Askov Lermark, Tabel 24. Kløverforsøgene har ligget i de samme Marker og har faaet samme Behandling som Græsforøgene, kun at der intet Salpeterilskud er givet i disse Forsøg.

I 1911 er udlagt 6. Maj. Fællesparcellernes Antal var 12, deres Størrelse $\frac{1}{500}$ Td. Ld. = ca. 11 m². Paa Grund af Sommerørken i 1911 var Kløverbestanden fra Efteraaret meget svag, men jævn; om Foraaret 1912 kom der dog Fart i Væksten, og Afgrøden var ved Høslæt, 25. Juni, særdeles kraftigt udviklet. Efterslættten blev slaet 29. August og 25. September. Den sildige Uglehultsgaardkløver og Vormarkskløveren overvintrede godt og gav endnu i 2. Aar, 1913, en tæt og ren Bestand, medens Schweizisk, Bøhmisk og Rosendalkløveren gav en svag og ukrudfyldt Bestand, (Ukrud er ikke medregnet i Afgrøden).

I 1912 er udlagt 2. Maj. Parcelstørrelsen var som i 1. Forsøg $\frac{1}{500}$ Td. Ld. = ca. 11 m², og Fællesparcellernes Antal 8. Frøet spirede godt, Plantebestanden var frodig fra Efteraaret, tæt og ensartet om Foraaret. Høslæt fandt Sted til lidt forskellig Tid. De tidligst blomstrende Stammer, Vormark-, Schweiz- og Rosendal-Kløver blev slaede 16. Juni, de middeltidlige 19. Juni og de sildigste, Uglehultsgaardkløver og de tre Faaborgprøver først 23. Juni. Efterslættten faldt 4. August og 20. September, men var paa Grund af Sommerørken kun lille.

I 2. Aar, 1914, har Uglehultsgaardkløveren holdt sig bedst, de egentlige Tidligkløvere giver kun smaa Afgrøder, og Rosendalkløveren er næsten gaaet bort. Der er kun taget een Slæt, som faldt 22. Juni.

I Gennemsnit er Afgrøderne paa Askov Lermark omtrent lige saa store som ved Tystofte, og i 1. Brugsaar er ligesom her Tystofte Nr. 70 øverst og Vormarkskløver Nr. 2, men i 2. Aar er den varige og sildige Uglehultsgaard-

Tabel 24. Tidlig Rødkløver.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Askov Lermark.

Lbmr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Vormark	67.2	27.4	94.6	34.9	7.9	42.7	137.3
2	Schweiz	49.3	38.1	87.4	14.8	8.3	23.4	110.3
3	Rosendal	49.7	40.8	90.5	12.3	9.5	21.8	112.3
4	Tystofte Nr. 70	60.5	37.4	97.9	23.1	11.4	34.5	132.4
5	Bøhmen	57.9	35.7	93.6	14.3	10.4	24.7	118.3
6	Rusland	57.3	32.9	90.2	28.9	12.6	41.5	131.7
7	Uglehultsgaard	69.8	20.3	90.1	63.8	2.6	66.4	156.5
Udlagt 1912.								
1	Vormark	66.7	21.6	88.3	17.6	0.0	17.6	105.9
2	Schweiz	44.1	28.9	73.0	15.8	0.0	15.8	88.8
3	Rosendal	52.4	35.4	87.8	8.6	0.0	8.6	96.4
4	Tystofte Nr. 70	58.8	29.0	87.8	16.3	0.0	16.3	104.1
5	Bøhmen	58.4	26.4	84.8	19.1	0.0	19.1	103.9
6	Rusland	60.7	27.5	88.2	16.1	0.0	16.1	104.3
7	Uglehultsgaard	74.6	8.6	83.2	34.2	0.0	34.2	117.4
8	Faaborg A.	60.9	22.8	83.2	21.8	0.0	21.8	105.0
9	— B.	60.4	23.7	84.1	17.7	0.0	17.7	101.8
10	— C.	61.7	23.6	85.3	17.5	0.0	17.5	102.3
Gennemsnit.								
1	Vormark	67.0	24.5	91.5	26.2	4.0	30.2	121.7
2	Schweiz	46.7	33.5	80.2	15.3	4.3	19.6	99.8
3	Rosendal	51.1	38.1	89.2	10.5	4.7	15.2	104.4
4	Tystofte Nr. 70	59.7	33.2	92.9	19.7	5.7	25.4	118.3
5	Bøhmen	58.2	31.0	89.2	16.7	5.2	21.9	111.1
6	Rusland	59.0	30.2	89.2	22.5	6.3	28.8	118.0
7	Uglehultsgaard	72.2	14.5	86.7	49.0	1.3	50.3	137.0

kløver højest i Udbytte, og den kommer højest ogsaa i samlet Afgrøde for begge Aar.

Askov Sandmark, Tabel 25. Der er hvert Aar udlagt efter Rodfrugter i 2rd Byg, gødet med 9000 kg Staldgødning, 150 kg Superfosfat og 360 kg Kainit alt pr. ha. Parcelstørrelsen har været $\frac{1}{500}$ Td. Ld. = ca. 11 m², og der er i 1911 udlagt 12, i 1912 10 Fællesparceller.

I 1911 er udlagt 8. Maj, og her som ved de øvrige Stationer medførte Sommertørken, at Kløveren blev holdt stærkt tilbage i Udvikling; om Efteraaret var den næppe at se, endnu i Maj syntes Bestanden svag og ujævn, men hen mod Høslæt var Kløveren ret kraftig og Bestanden næsten jævn.

Schweiz- og Vormark-Kløver blev slaede 22. Juni, de øvrige tidlige Former 27. Juni og Uglehultsgaardkløver 4. Juli. De tidlige Former blev atter slaede 13. August og 9. Oktober, Uglehultsgaardkløver 25. September De bedste Prøver naaede i 1. Brugsaar over 50 hkg Hø.

Tabel 25. Tidlig Rødkløver.

Høudbytte i hkg pr. ha.

Askov Sandmark.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Vormark	34.1	16.7	50.8	21.2	5.8	27.0	77.8
2	Schweiz	15.9	16.4	32.3	5.3	5.2	10.5	42.8
3	Rosendal	22.4	21.7	44.1	3.8	5.4	9.2	53.3
4	Tystofte Nr. 70	29.5	22.6	52.1	13.2	7.5	20.7	72.8
5	Bøhmen	28.5	18.2	46.7	11.3	6.8	17.6	64.8
6	Rusland	33.0	19.6	52.6	18.0	5.8	23.8	76.4
7	Uglehultsgaard	45.6	12.4	58.0	34.2	0.0	34.2	92.2
Udlagt 1912.								
1	Vormark	39.6	13.7	53.3				
2	Schweiz	28.3	20.5	48.8				
3	Rosendal	32.4	26.9	59.3				
4	Tystofte Nr. 70	40.1	19.8	59.9				
5	Bøhmen	38.5	16.8	55.3				
6	Rusland	40.3	15.1	55.4				
7	Uglehultsgaard	58.0	2.4	60.4				
8	Faaborg A.	43.0	16.2	59.2				
9	— B.	39.8	13.8	53.6				
10	— C.	42.2	14.1	56.3				
Gennemsnit.								
1	Vormark	36.0	15.2	52.1	21.2	5.8	27.0	79.1
2	Schweiz	22.1	18.5	40.6	5.3	5.2	10.5	51.1
3	Rosendal	27.4	24.3	51.7	3.8	5.4	9.2	60.9
4	Tystofte Nr. 70	34.8	21.2	56.0	13.2	7.5	20.7	76.7
5	Bøhmen	33.5	17.5	51.0	11.3	6.8	17.6	68.6
6	Rusland	36.7	17.3	54.0	18.0	5.8	23.8	77.8
7	Uglehultsgaard	51.8	7.4	59.2	34.2	0.0	34.2	93.4

Kløveren holdt sig forholdsvis godt, og de bedste Prøver havde endnu i 2. Brugsaar, 1912, en god Bestand, de daarligste var dog tynde og ukrudfyldte, men Ukrudet er fradraget i Afgrøden. 1. Slæt fandt Sted 17. Juni og 2. Slæt 29. August, Uglehultsgaardkløveren blev kun slaet een Gang, 26. Juni. Denne Prøve gav ingen Genvækst efter Slæt.

I 1912 blev der udlagt 2. Maj. Kløveren spirede godt og stod om Efteraaret med en tæt og ensartet Bestand. Rosendal-, Schweizisk Kløver og Tystofte 70 var kendelig frodigere i Udlægsmarken end de øvrige Prøver. Ogsaa her var der i Vinteren 1912—13 Angreb af Bægersvamp, dog blev Bestanden ved Høslæt 1913 frodig og jævn. Vormark-, Rosendal- og Schweizisk Kløver blev slaede 13. og 14. Juni, Nr. 70 16. Juni, Bøhmisk og Russisk Kløver 18., Faaborgprøverne 19. Juni og Uglehultsgaardkløver 24. Juni. Alle Prøver var ved Slaaningen i Blomst. De tidlige Former var atter ved 2. Slæt, 29. Juli, i Blomst. Den 6. Oktober blev der taget en 3. Slæt.

I Vinteren 1913—14 overvintrede de mest haardføre Prøver vel nogenlunde, men Bestanden var dog kun tynd i 1914, og Forsøget var ødelagt ved en Sandflugt, som havde fyldt Marken med Draphavre, der tog Magten fra Kløveren.

Ved Askov Lermark naaede Uglehultsgaardkløveren højest i Udbytte for begge Aar, paa Sandmarken naaede denne sildige og haardføre Sort øverst ogsaa i 1. Aar, og i det ene Forsøg, som er høstet ogsaa i 2. Brugsaar, er den de tidlige Sorter betydelig overlegen.

Tabel 26. Tidlig Rødkløver.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Tylstrup.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Vormark	30.5	13.8	44.3	5.8	0.0	5.8	50.1
2	Schweiz	16.1	12.9	29.0	2.7	0.0	2.7	31.7
3	Rosendal	14.8	13.1	27.9	2.1	0.0	2.1	30.0
4	Tystofte Nr. 70	21.8	19.6	41.4	5.2	0.0	5.2	46.6
5	Bøhmen	20.9	13.8	34.7	4.2	0.0	4.2	38.9
6	Rusland	24.0	13.0	37.0	6.8	0.0	6.8	43.8
7	Uglehultsgaard	28.2	8.4	36.6	13.3	0.0	13.3	49.9
Udlagt 1912.								
1	Vormark	57.7	7.8	65.5	16.8	7.6	24.2	89.7
2	Schweiz	39.0	11.8	50.8	9.9	18.0	27.9	78.7
3	Rosendal	49.6	11.0	60.6	12.7	16.5	29.2	89.8
4	Tystofte Nr. 70	51.0	11.6	62.6	15.0	10.8	26.2	88.8
5	Bøhmen	46.5	11.8	58.3	12.0	16.1	28.1	86.4
6	Rusland	48.8	11.1	59.9	17.4	12.9	30.3	90.2
7	Uglehultsgaard	57.8	6.1	63.9	32.2	11.8	44.0	107.9
8	Faaborg A.	47.0	11.3	58.3	16.9	19.2	36.1	94.4
9	— B.	46.8	9.4	56.2	11.9	17.0	28.9	85.1
10	— C.	46.8	9.8	56.2	13.2	13.5	26.7	82.9
Gennemsnit.								
1	Vormark	44.1	10.8	54.9	11.2	3.8	15.0	69.9
2	Schweiz	27.8	12.3	39.9	6.3	9.0	15.3	55.2
3	Rosendal	32.2	12.1	44.3	7.4	8.8	15.7	60.0
4	Tystofte Nr. 70	36.4	15.6	52.0	10.4	5.3	15.7	67.7
5	Bøhmen	33.7	12.8	46.5	8.1	8.1	16.2	62.7
6	Rusland	36.4	12.1	48.5	12.1	6.5	18.6	67.1
7	Uglehultsgaard	43.0	7.8	50.8	22.8	5.9	28.7	79.0

Tylstrup, Tabel 26. Der er i begge Forsøg udlagt i Havre efter Rodfrugter og benyttet 10 Fællesparceller à 20 m².

I 1911 blev der gødet til Dæksæden med alsidig Kunstgødning, og Ud-lægsmarken fik om Efteraaret et Tilskud af 270 kg Superfosfat og 135 kg Kaligødning pr. ha. Der blev saet 29. April; i Ud-lægsmarken var Kløveren

yderst svag, men overvintrede godt og naaede i det fugtige Sommervejr 1912 efterhaanden en tilfredsstillende Udvikling. Dog havde navnlig Schweiz- og Rosendalkløver en for tynd Bestand. 1. Slæt fandt Sted 28. Juni og 2. Slæt 24. September. I 2. Brugsaar, 1912, blev kun taget een Slæt, 27. Juni. Kun Uglehultsgaard- og Vormarkskløver havde en nogenlunde god Plantebestand. Marken var uren, men Ukrud er fradraget i Afgroden.

I 1912 blev der efteraarsgødet med 18 Læs Staldgødning pr. ha til Havren, og Kløveren fik om Efteraaret i Udlægsaaret 180 kg Superfosfat og 90 kg Kaligødning pr. ha. Frøet blev saaet 22. April 1912, spirede godt og gav om Efteraaret en god Bestand i Udlægsmarken. Overvintringen var tilfredsstillende, og Kløveren stod smukt og ensartet i Foraaret 1913. Vormarkskløver var allerede omkring 12. Juni i fuld Blomst, medens Uglehultsgaardkløver først blomstrede mod Maanedens Slutning. Der blev slaaet 2. Juli og 2. September 1913. Ved 2. Slæt var samtlige Prøver undtagen Uglehultsgaardkløver atter i Blomst.

I 2. Vinter, 1913—14, holdt Kløveren sig godt og stod i Sommeren 1914 godt paa største Delen af Arealet, men pletvis manglede den helt. Mulig er Aarsagen hertil at søge i Kalkmangel. Der blev slaaet 30. Juni og 27. August. Afgroden var efter Omstændighederne paafaldende god i 2. Slæt.

Oversigt.

Nogle Prøver har kun deltaget i Forsøgene i et Aar, disse skal behandles først. De tre indkøbte Prøver af dansk Avl, leverede fra Købmand *I. I. Larsen*, Faaborg, har deltaget i alle Forsøg, udlagte 1912. Gennemsnitsresultaterne for disse Prøver er meddelte i Tabel 27, hvor de er sammenlignede med Vormarkskløver, Tystofte Nr. 70 og russisk Handelsfrø.

Tabel 27. Tidlig Rødkløver.
Gennemsnit for alle Forsøg, udlagte i 1912.

Lbnr.	Navn	Tidlighed 1—10	hkg Hø pr. ha						Begge Aar
			1. Brugsaar			2. Brugsaar			
			1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
1	Vormark	1.0	55.8	23.2	78.5	22.6	3.8	26.4	104.0
4	Tystofte Nr. 70	4.7	49.8	28.7	78.8	20.4	5.5	25.9	104.2
6	Rusland	5.5	50.9	28.2	79.1	22.4	7.3	29.7	108.8
8	Faaborg A.	5.8	50.7	26.3	77.0	22.7	8.6	31.3	108.8
9	— B.	5.8	49.3	25.8	75.1	21.5	8.1	29.6	104.7
10	— C.	5.8	51.4	25.9	77.3	20.5	6.7	27.2	104.5

De tre Prøver ligner hinanden, de er alle ret sildige, lidt senere i Blomst end Russisk tidlig Rødkløver, vokser kun svagt til i Udlægsaaret, giver lige saa stort Udbytte i 1. Slæt, men knap saa stor Genvækst, som den russiske Prøve, og de holder sig alle godt i 2. Aar. De tilhører herefter en haardfør, varig og lidt sildig Form af Tidlig Rødkløver og ligner i alle Egenskaber den gode Prøve af Russisk Rødkløver, hvormed de har været sammenlignede.

Tystofte Nr. 70, der er kendelig tidligere i Vækst om Foraaret end de øvrige Prøver, som omhandles i Tabel 27, led nogen Frostskade under den strænge Eftervinter i April 1913. Den staar tilbage i Udbytte i 2. Aar og overgaar næppe Faaborgprøverne i 1. Brugsaar. I samlet Afgrøde for begge Aar staar den bedste af disse 4 pCt. højere end Nr. 70.

Ved Tystofte og Lyngby har Forsøgene i 1912 desuden omfattet tre nye Kløverstammer fra Tystofte. Disse har alle tre givet større Udbytte end Faaborgprøverne baade i 1. og i 2. Aar og paa begge Forsøgssteder, og ingen af dem tog som Nr. 70 Skade af Eftervinteren i 1913.

Nr. 01 og 02 stammer ned fra en gammel lollandsk Kløver. Nr. 40 har sin Oprindelse fra Planter i en 2. Aars Mark af Rosendalkløver i 1899. Frø herfra var udsaaet i 1900, og Kløveren saaledes udsat for den haarde Vinter 1901. I 2. Brugsaar, 1902, blev der gjort Udvalg af de kraftigste Planter i denne Prøve og fra en af disse nedstammer Nr. 40. Senere har Stammen i forskellige Forsøg været sammenlignet blandt andre med Nr. 70. Resultaterne af denne Sammenligning er meddelte i Tabel 28.

I 3 af disse 4 Forsøg har Kløveren været stærkt fremme i Udlægsaaret, og her kan Nr. 40 i Gennemsnit maale sig med Nr. 70 i Udbytte. I hver af de følgende Slæt giver Nr. 40 i alle 4 Forsøg baade i 1. og 2. Aar den største Afgrøde, i alt for begge Aar 28 Ctn. Hø eller godt 20 pCt. mere end Nr. 70. Det er saaledes i god Overensstemmelse med tidligere Forsøgsresultater, naar denne Stamme ved Lyngby og Tystofte overgaar samtlige Konkurrenter betydeligt i Udbytte. Frø foreligger kun i meget smaa Kvantiteter, og Stammen vil først om nogle Aar kunne udbydes til Salg.

Tabel 29 gengiver i Forholdstal Udbyttet ved hvert Forsøgssted for de 7 Stammer, som har deltaget i alle Forsøg.

Tabel 28. Tidlig Rødkløver.
Sammenligning mellem Tystofte Nr. 40 og Nr. 70.

Navn	Tidlig- høet 1—10	hkg Hø pr. ha							Begge Aar
		Ud- lægs- aaret	1. Brugsaar			2. Brugsaar			
			1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Tystofte, udlagt 1905.									
Tystofte Nr. 40.....	5.0	45.7	69.1	26.1	95.2	38.5	14.9	53.4	148.0
— - 70.....	4.5	42.1	60.1	24.0	84.1	30.7	11.9	42.6	126.7
Tystofte, udlagt 1910.									
Tystofte Nr. 40.....	3.0	16.5	61.7	24.2	85.9	58.5	35.5	94.0	179.9
— - 70.....	3.0	12.2	54.5	21.9	76.4	49.0	26.1	75.1	151.5
Tystofte, udlagt 1912.									
Tystofte Nr. 40.....	3.5		76.0	38.0	115.5	57.9	19.6	77.5	193.0
— - 70.....	3.0		64.5	34.2	98.7	42.0	11.3	53.9	152.0
Lyngby, udlagt 1912.									
Tystofte Nr. 40.....	5.0	28.1	40.3	55.0	95.3	16.7	0.0	16.7	112.0
— - 70.....	3.3	29.6	33.5	48.8	82.3	7.1	0.0	7.1	89.4
Gennemsnit.									
Tystofte Nr. 40.....	4.1	30.1	62.0	36.0	98.0	42.9	17.5	60.4	158.4
— - 70.....	3.5	28.0	53.2	32.2	85.4	32.4	12.3	44.7	130.1

Tabel 29. Tidlig Rødkløver.
Forholdstal for Høudbytte paa hvert Forsøgssted.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar					2. Brugsaar				
		Lyngby	Tystofte	Askov Ler- mark	Askov Sand- mark	Tylstrup	Lyngby	Tystofte	Askov Ler- mark	Askov Sand- mark	Tylstrup
1	Vormark	104	103	103	102	118	147	102	138	153	93
2	Schweiz	83	79	90	80	86	119	115	89	60	94
3	Rosendal	103	93	100	101	95	83	82	69	52	97
4	Tystofte Nr. 70.....	100	112	104	110	112	85	104	116	118	97
5	Bøhmen	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
6	Rusland	96	102	100	106	104	95	119	132	133	115
7	Uglehultsgaard.....	90	91	97	116	108	200	105	230	194	177

Den bøhmiske Stamme, der her er benyttet som Maalestok for Sammenligningen, tjente ligeledes som Maalestok i sidste Beretning om Stammeforsøg med Rødkløver. Kløverstammerne forholder sig alt efter deres forskellige Haardførhed, Varighed og Genvækst vel noget forskelligt paa de forskellige Forsøgssteder, men i 1. Brugsaar er Forskellen kun ringe. Paa Sandmarken er den sildige Uglehultsgaardkløver med ringe Genvækst fremtrædende. I 2. Aar staar denne og Vormarkskløveren, som ogsaa giver meget i 1. Slæt og ringe Genvækst paa de fleste Forsøgssteder, meget højt. Kun ved Tystofte, hvor Kløveren har holdt sig bedst i 2. Aar, bærer de noget frodigere Former med rigelig Genvækst Prisen. Paa Askovmarkerne staar ogsaa Russisk Kløver og Tystofte Nr. 70 højere, Schweizisk Kløver og Rosendalkløver lavere i Forhold til Bøhmisk Kløver end paa de øvrige Forsøgssteder.

Tabel 30. Tidlig Rødkløver.
Høudbytte i Gennemsnit for alle Forsøg.

Lbnr.	Navn	hkg Hø pr. ha						Forholdstal for Høudbytte		
		1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar	1. Aar	Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt			
1	Vormark	49.1	23.4	72.5	20.2	3.5	23.7	96.2	105	108
2	Schweiz	32.1	25.8	57.7	13.8	6.2	20.0	77.7	84	87
3	Rosendal	37.4	30.4	67.8	10.8	5.0	15.8	83.6	98	94
4	Tystofte Nr. 70 .	43.8	30.3	74.1	15.9	5.1	21.0	95.1	107	107
5	Bøhmen	41.7	27.3	69.0	14.1	5.9	20.0	89.0	100	100
6	Rusland	43.3	26.5	69.8	18.3	5.8	24.1	93.9	101	106
7	Uglehultsgaard .	52.1	15.9	68.0	30.7	2.8	33.5	101.3	99	114

I Tabel 30 er det gennemsnitlige Høudbytte for samtlige Forsøg meddelt, og Tabel 31 indeholder den Del af den almindelige Vurdering og Beskrivelse af Kløverstammerne, som bedst lader sig samle i tabellarisk Form.

I 1911 var Kløveren i Udlægsmarkerne over alt saa svag; at Forskellen i Frodighed mellem de forskellige Stammer ikke kom tydeligt frem, men i 1912 var Udviklingen i Udlægsmarkerne god. Ved Tystofte og Askov Sandmark er Frodigheden bedømt i en Karakterskala fra 1 til 10, 10 = mest frodig, og

Tabel 31. Oversigt.

Undersøgelse af forskellige Forhold under Vækst og Udvikling hos de indsendte Stammer af Tidlig Rødkløver.

Lbnr.	Navn	Udlægs-aaret		1. Slæt					2. Slæt		1. Slæt = 100 gav 2. Slæt	1. Aar = 100 gav 2. Aar
		Frodighed, 1—10	Forholdstal for Høudbytte	Frostskade, 1—5	Tæthed, 1—10	Tidlighed, 1—10	Blomstrings- dato i Juni	Højde i cm midt i Maj	Genvækst 1—5	Tidlighed, 1—10		
	Rubrik:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Vormark	2.8	77	1	8.5	1.0	9.	26	1.5	4.2	48	33
2	Schweiz	7.1	126	5	6.8	3.8	11.	36	5.0	1.0	80	35
3	Rosendal	10.0	190	5	6.4	4.0	15.	34	5.0	1.8	81	23
4	Tystofte Nr. 70.	6.7	149	5	7.5	5.9	18.	34	4.0	3.9	69	28
5	Bøhmen	3.3	100	2	7.7	6.0	19.	26	4.0	2.9	65	29
6	Rusland	2.8	85	1	8.0	6.5	20.	21	3.0	5.1	61	35
7	Uglehultsgaard..	1.0	57	1	8.0	10.0	26.	18	1.0	10.0	31	49

de gennemsnitlige Resultater af denne Bedømmelse er meddelte i Rubrik 1. Ved Lyngby er Afgrøden, høstet i Udlægsmarken, og Høudbyttet, der andrager 11 til 38 hkg Hø pr. ha, meddelt i Tabel 22. Forholdstal for Høudbyttet med Bøhmisk Kløver = 100 er meddelt i Tabel 31, Rubrik 2. Forskellen i Frodigheds karaktererne fra 1 til 10 svarer her til en Udbytteforskel fra 6 til 19, Rosendalkløver staar højest, Tystofte Nr. 70 er Nr. 2 i Udbytte og schweizisk »Mattenkle« Nr. 3 i Udbytte i Udlægsmarken. Ogsaa i alle tidligere Forsøg har Rosendalkløveren været den frodigste i Udlægsmarken, men samtidig har den været den tidligste eller mellem de tidligst blomstrende Sorter. Vormarkskløveren, der her er tidligst, er kun lidt frodig i Udlægsmarken, staar endogsaa tilbage for Tidlig russisk Kløver i denne Henseende.

Rubrik 3 og 4 tjener til Vurdering af Kløverens Haardførhed. Direkte Frostskade er kun noteret ved Tystofte, hvor en Eftervinter med indtil $\div 5^{\circ}$ C. i 2. Uge af April 1913 afsved de Kløverprøver, som paa dette Tidspunkt var stærkest i Vækst. Et mere direkte Udtryk for den Udtynding, som de forskellige Kløverstammer har lidt i Vinterens Løb, giver Rubrik 4, hvor 1 = ingen og 10 = fuld Bestand af Kløver i

Parcellen. De anførte Tal, som er Gennemsnit af 9 Forsøg, viser, at Udtyndingen har været størst for Rosendalkløver og schweizisk »Mattenklee«, mindst for Vormarkskløver, Russisk og Uglehultsgaardkløver. Udtyndingen er vistnok hyppigere at tilskrive Bægersvamp end Frost, idet de Kløverstammer, som har den største Frodighed fra Efteraaret og de fleste døde Blade om Vinteren, byder de bedste Betingelser for Bægersvampens og muligvis ogsaa for andre Snyltesvampes Angreb.

Karakter for Tidlighed, hvor 1 = først og 10 = sidst i Blomst, i Gennemsnit for samtlige Forsøg er meddelt i Rubrik 5, og i Rubrik 6 er som Supplement anført den gennemsnitlige Blomstringsdato (alle primære Blomsterhoveder udsprungne) efter Optegnelser fra 4 Forsøg ved Lyngby og Askov Sandmark.

Mellem de tidligste og de sildigste Former af den almindeligt dyrkede, tidlige Rødkløver er der vel omkring ved en Uges Forskel i Blomstringstid, saaledes mellem Rosendalkløver (Holland) og Russisk tidlig Kløver 5 Dages Forskel. Men Vormarkskløver blomstrer 6 Dage tidligere end Rosendalkløver, omtrent midt imellem denne og den vilde danske Rødkløver, og Uglehultsgaardkløver blomstre 6 Dage senere end Tidlig russisk Kløver, omtrent midt mellem denne og den almindelige sildige Rødkløver.

Skønt Vormarkskløveren er tidligst i Blomst, er den dog senere i Gang om Foraaret og staar, som Rubrik 7 viser, der angiver Kløversorternes gennemsnitlige Højde, maalt paa Askov Lermark, midt i Maj tilbage for de yppigste Stammer i Udvikling.

De samme Stammer, som er yppigst om Efteraaret og tidligst i Vækst om Foraaret, kommer atter hurtigst i Vækst efter Slæt og giver i Reglen den største Genvækstprocent, men det ringeste Udbytte i 2. Aar. En Undtagelse fra denne Regel giver schweizisk »Mattenklee«, der holder sig relativt godt i 2. Aar, om den end i absolut Udbytte staar tilbage for de fleste af de øvrige Stammer.

De 7 Stammer, som har deltaget i alle Forsøg, stiller sig herefter saaledes (sml. Tabel 30).

Nr. 1 i samlet Høudbytte for begge Aar er Tidlig Rødkløver fra *Dines Hansen*, Vormark. I 1. Aar er den lidt lavere end Tystofte Nr. 70, i 2. Aar lidt højere end denne, i

begge Aar giver den 1 hkg Hø pr. ha eller omtrent 1 pCt. mere i Udbytte end denne.

Vormarkskløver adskiller sig paa væsentlige Punkter fra de øvrige Stammer af Tidlig Rødkløver, kun »Mattenklee« ligner den en Del. Mange Planter har udstaaende Haar paa Blade og Blomsterstilke ligesom hos den vilde Rødkløver. Blomstringen falder meget tidligere, og Blomsterne er mørkere røde end sædvanligt hos dyrket Kløver. Ogsaa i sin ringe Genvækst og store Varighed ligner Vormarkskløver vild Kløver, og det er vel sandsynligt, at den enten stammer ned fra vild Rødkløver eller i Tidernes Løb er bleven stærkt krydset med denne.

For de bedste Tystoftestammer særlig Nr. 40, som dog kun har deltaget i 2 Forsøg, staar den vel kendeligt tilbage i Udbytte, dog fortjener den Opmærksomhed som en yderig, meget tidlig, meget varig og haardfør Kløverstamme.

Nr. 2 er Tystofte Tidlig Rødkløver Nr. 70, som deltog i de første Stammeforsøg. Den overgaar Vormarkskløver i Udbytte i 1. Brugsaar med omtrent 2 hkg Hø, men giver i 2. Aar omtrent 3 hkg mindre. I Udlægsmarken er den betydelig mere frodig, den giver bedre Genvækst, men er ikke saa haardfør som Vormarkskløver. For Tystofte Nr. 40, med hvilken den er sammenlignet i Tabel 28, staar den kendeligt tilbage i Udbytte.

Nr. 3 er en Handelsprøve af Russisk tidlig Rødkløver. Denne staar i 1. Aar 4 pCt., i begge Aar 2 pCt. tilbage for Vormarkskløver, men en større Del af Udbyttet falder her paa Efterslætten. Den russiske Kløver er lidt sildigere end den bøhmiske og giver overensstemmende hermed lidt mere end denne ved 1. Slæt, lidt mindre Genvækst og lidt større Udbytte i 2. Aar. Den svarer saaledes i det hele til de bedste Prøver russisk Frø af samme Tidlighedsgrad fra tidligere Forsøg.

Nr. 4 er Tidlig Rødkløver fra Nimburg i Bøhmen, den ligner i Tidlighed, Genvækst og Varighed Tystofte 70, men staar gennemsnitlig 7 pCt. tilbage for denne i Udbytte. I de første Stammeforsøg var Udbytteforskellen 5 pCt.

Nr. 5. Rødkløver fra Roosendaal i Holland, der ligeledes har deltaget i de første Stammeforsøg, er Typen paa en yppig og hurtig voksende Tidligkløver, men desværre er den ikke helt haardfør. I de første Stammeforsøg naaede den

1 hkg højere end Nr. 70 i Udbytte i 1. Aar, i denne Forsøgsrække giver den 7 hkg mindre i 1. Aar og 12 hkg mindre i begge Aar.

Nr. 6 er »Mattenklee« fra Anstalt Külewil i Schweiz. Denne stammer efter Opgivelse af Prof., Dr. *Stebler* i Zürich ned fra vild Kløver, som under schweiziske Forhold er særdeles varig og anbefales i Blandinger for varigt Græsleje. Stammen viste sig meget blandet i Type og Tidlighed og udtyndedes i den 1. Vinter stærkere end de øvrige Stammer; i 1. Brugsaar gav den kun et lille Udbytte, men holdt sig relativt godt i 2. Aar, hvor den omtrent stod lige i Udbytte med Bøhmisk Rødkløver. Til Indsaaning i varig Græsgang synes Vormarkskløver under vore Forhold adskilligt bedre egnet.

Tilbage staar endnu at omtale Rødkløver fra Uglehultsgaard i Sverige. Denne adskiller sig ved sin Blomstrings-tid fra anden Svensk Sildigkløver, idet den gennemsnitlig har været i Blomst omkring 26. Juni, naar Svensk Sildigkløver fra Skara først har blomstret omkring 10. Juli. I Udbytte overgaar den ved 1. Slæt den egentlige Tidligkløver, men giver meget ringere Genvækst og et mindre samlet Udbytte i 1. Brugsaar, til Gengæld naar den saa meget højere i 2. Aar, at den kommer højest i samlet Udbytte. Med de bedste Stammer af Sildig Rødkløver, med hvilke den med Hensyn til Afgrødens Fordeling maa sammenlignes, kan den dog næppe maale sig.

II. Sildig Rødkløver.

1) Sildig Rødkløver, indsendt af *A. N. Mindegaard*, Bjernedegaard pr. Sorø. Stammen er indført til Bjernedegaard i 1909 fra *I. N. Mindegaard*, Hersnap pr. Dalby, Fyn, hos hvem den har været dyrket i en lang Aarrække. I det følgende er Stammen betegnet efter sin Oprindelse som Hersnapkløver.

2) Sildig Rødkløver fra *P. Rasmussen*, Krøjerup pr. Sorø. Indsenderen har i 1871 modtaget Stammen fra sin Fader, *R. Pedersen*, Bakkebølle, hos hvem den da havde været dyrket i en Menneskealder.

3) Sildig Rødkløver fra *A. Hansen*, Tjæreby, indsendt gennem Danske Landboforeningers Frøforsyning, Roskilde. Stammen deltog i Forsøgene 1909—12.

4) Sildig Rødkløver fra *H. P. Nielsen*, Frøslev pr. Storehedinge, indsendt gennem Danske Landboforeningers Frøforsyning, Roskilde. Stammen deltog i Forsøgene 1909—12.

Tablet 32. Sildig Rødkløver.
Udsædens Beskaffenhed efter Undersøgelse ved Dansk Frøkontrol.

Lbnr.	Navn	Rent Frø	Affald	Fremmed Kulturfrø	Ukrud	g pr. 1000 Frø	Spireevne pCt.		Rent spiret Frø	Knekkede Spirer	
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.		i 3 Døgn	i 10 Døgn	pCt.		pCt.
Til Udsæd 1911.											
1	Hersnap	98.8	1.05	0.05	¹⁾ 0.10	1.80	76.8	90.5+	7.5	96.8	
2	Krøjerup	94.1	4.10	²⁾ 1.75	³⁾ 0.05	1.58	82.8	92.0+	6.5	92.7	
3	Tjæreby	92.0	4.0	0.0	⁴⁾ 4.0	1.74	81.3	92.0+	5.5	89.7	3.0
4	Frøslev	97.6	2.15	0.05	⁵⁾ 0.20	1.79	80.0	92.0+	6.5	96.1	
5	Nørreby	98.6	0.8	0.1	⁶⁾ 0.5	1.96	91.7	96.0+	1.0	95.6	3.0
6	Toten	92.8	5.8	0.9	⁷⁾ 0.5	1.71	89.0	94.5+	3.5	90.9	5.5
7	Skara	99.4	0.8	0.8	0.0	1.80	57.7	81.5+	5.5	86.5	2.5
8	Rusland	96.1	1.95	⁸⁾ 1.46	⁹⁾ 0.50	1.68	69.0	88.5+	10.5	95.1	
9	Tystofte Nr. 17 ...	92.9	4.0	¹⁰⁾ 2.6	¹¹⁾ 0.5	1.71	81.0	93.5+	3.0	89.6	2.5
10	— - 93 ...	95.5	4.4	0.1	0.0	1.86	86.0	94.0+	0.5	90.2	2.5
Til Udsæd 1912.											
1	Hersnap	97.8	2.0	0.0	¹²⁾ 0.2	1.77	88.7	93.0+	3.0	93.9	2.0
2	Krøjerup	96.1	3.1	0.3	¹³⁾ 0.5	1.66	92.0	96.8+	2.7	95.1	8.7
3	Tjæreby	96.1	2.3	0.0	¹⁴⁾ 1.6	1.70	86.7	95.7+	0.6	92.5	3.3
4	Frøslev							97.0+	3.0		
5	Nørreby							92.7+	7.8		
6	Toten	96.1	3.55	0.25	¹⁵⁾ 0.10	1.88	82.3	93.8+	6.7	96.1	4.0
7	Skara					1.67	88.3	96.7+	2.0		18.0
8	Rusland	92.0	3.1	¹⁶⁾ 3.1	¹⁷⁾ 1.8	1.77	77.3	83.0+	11.7	87.1	
11	Tystofte Nr. 6 ...	97.2	1.85	0.00	¹⁸⁾ 0.95	1.78	79.7	91.7+	5.0	94.0	
12	— - 47 ...	96.5	3.20	0.05	¹⁹⁾ 0.25	1.64	90.3	96.3+	2.0	94.9	
13	— - 87 ...	98.6	1.25	0.00	²⁰⁾ 0.15	1.74	88.0	92.0+	6.7	97.3	

¹⁾ Kløftbladet Storckenæb. ²⁾ Timothe, Rajgræs. ³⁾ Forglemmigej. ⁴⁾ Sklerotier, Lancetbladet Vejbred, Blød Storckenæb, Skræppe. ⁵⁾ Kløftbladet Storckenæb. ⁶⁾ Sklerotier, Kløftbladet Storckenæb, Skræppe. ⁷⁾ Blære-Smelle, Gaffeldelt Limurt, Skræppe, Gaasefod. ⁸⁾ Alsikekløver. ⁹⁾ Kløvplade, Brunel, Farve-Gaaseurt, Pimpinelle. ¹⁰⁾ Timothe, Kællingetand. ¹¹⁾ Lancetbladet Vejbred, Skræppe, Blød Storckenæb. ¹²⁾ Kløftbladet Storckenæb, Blød Storckenæb. ¹³⁾ Kløftbladet Storckenæb. ¹⁴⁾ Lancetbladet Vejbred, Blød Storckenæb, Kløftbladet Storckenæb, Gaasefod. ¹⁵⁾ Skræppe. ¹⁶⁾ Sneglebælg, Alsikekløver. ¹⁷⁾ Skræppe, Ager-Sennep, Stenkløver, Gaffeldelt Limurt. ¹⁸⁾ Lancetbladet Vejbred, Blød Storckenæb. ¹⁹⁾ Gul Okseøje, Kløftbladet Storckenæb. ²⁰⁾ Gul Okseøje, Lancetbladet Vejbred, Blød Storckenæb.

5) Sildig Rødkløver, Nørreby Stamme, indsendt af Danske Landboforeningers Frøforsyning af Avl fra *Erhard Frederiksen*, Svindingegaard pr. Klarskov. Stammen deltog i Forsøgene 1909—12, indsendt af *J. P. Nielsen*, Nørreby (Vest ud) pr. Borre, Møen.

6) Totenkløver, leveret ligesom til tidligere Forsøg fra *Johan Hveem*, Østre Toten, Norge.

7) Svensk Sildigkløver, leveret gennem Statens kemiska Station, Skara, oprindeligt fra *Knut Åkerberg*, Knistad, Skara, Sverige.

8) Russisk Rødkløver, Handelsfrø fra Markfrøkontoret »Trifolium«, København.

Foruden disse Stammer, der indgaar i alle Forsøg, har følgende Stammer, som er tiltrukne paa Tystofte Forsøgsstation af Forsøgsleder *N. P. Nielsen*, deltaget i Forsøgene ved Lyngby og Tystofte, nemlig ved Udlæg 1911 9) Nr. 93, ved Tystofte tillige 10) Nr. 17 og ved Udlæg 1912 11) Nr. 6, 12) Nr. 47 og 13) Nr. 87.

Der er anskaffet ny Udsæd baade i 1911 og 1912, og Resultaterne af Dansk Frøkontrols Undersøgelser over Frøets Kvalitet er meddelt i Tabel 32. Udsædsmængden har for samtlige Prøver været 18 kg pr. ha.

Forsøgene er gennemførte paa de samme Forsøgssteder og i de samme Marker, som Forsøgene med Tidlig Rødkløver, da desuden Gødskning, Forfrugt, Forsøgsplan og Sædetid har været ens for begge Forsøgsrækker, kan der her henvises til de Oplysninger, der er givet om disse Forhold under Redegørelsen for Forsøgene med Tidlig Rødkløver.

Lyngby, Tabel 33. I 1911 led ogsaa den sildige Kløver Skade af Tørken i Udlægsaaet. Plantebestanden var fra Efteraaet svag og om Foraaret noget uens og tynd, paa visse Dele af Forsøgsarealet for tynd; det blev derfor nødvendigt at foretage en Beskæring af Forsøget, saaledes at der af de 10 Fællesparceller kun blev 7, for enkelte Prøver kun 6 tilbage. Paa disse Parceller var Bestanden nogenlunde god og Ensartetheden saaledes, at Forsøgsresultaterne kan anses for brugelige. Der blev slaet 3.—6. Juni og 25. September, kun den russiske Kløver, som viste sig at være en Tidligkløver, blev slaet samtidig med de tidlige Stammer. Afgrøden blev næppe middelstor ved 1. Slæt, og 2. Slæt var meget lille.

I 2. Aar, 1913, var Bestanden meget tynd og uren og Afgrøden lille. Udbyttetallene for Kløver efter Fradrag af Ukrud markerer dog de forskellige Stammers Varighed i ret god Overensstemmelse med det følgende Forsøg.

I 1912 spirede Frøet godt, Bestanden var tæt og ensartet, og der kunde

Tabel 33. Sildig Rødkløver.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Lyngby.

Lbmr.	Navn	Udlægs- aaret	1. Brugsaar			2. Brugsaar	Begge Aar
			1. Slæt	2. Slæt	I alt	Eneste Slæt	
Udlagt 1911.							
1	Hersnap		60.1	4.5	64.6	14.2	78.8
2	Krøjerup		60.8	3.8	64.6	3.8	67.9
3	Tjæreby		66.5	4.2	70.7	7.6	78.3
4	Frøslev		58.2	4.3	62.5	6.5	69.0
5	Nørreby		54.3	2.2	56.5	3.9	60.4
6	Toten		40.0	0.3	40.3	6.0	46.3
7	Skara		43.3	5.4	48.7	10.0	58.7
8	Rusland (tidlig)....		28.7	18.0	46.7	9.6	56.3
10	Tystofte Nr. 93		51.1	4.2	55.3	10.3	65.6
Udlagt 1912.							
1	Hersnap	4.2	90.3	43.5	133.8	10.3	144.1
2	Krøjerup	6.4	83.9	43.9	127.8	4.5	132.3
3	Tjæreby	6.8	92.7	46.4	139.1	6.1	145.2
4	Frøslev	9.0	84.7	42.4	127.1	0.1	127.2
5	Nørreby	5.8	84.4	43.6	128.0	2.3	130.3
6	Toten	0.0	72.1	20.3	92.4	7.9	100.3
7	Skara	1.4	86.9	30.4	117.3	14.0	131.3
8	Rusland	1.3	78.1	34.5	112.6	10.5	123.1
11	Tystofte Nr. 6	8.1	89.9	48.1	138.0	8.3	146.3
12	— - 47	9.3	74.0	49.2	123.2	12.4	135.6
13	— - 87	4.8	94.7	49.0	143.7	13.4	157.1
Gennemsnit.							
1	Hersnap		75.2	24.0	99.2	12.3	111.5
2	Krøjerup		72.4	23.8	96.2	3.9	100.1
3	Tjæreby		9.6	25.8	104.9	6.9	111.8
4	Frøslev		71.3	23.3	94.8	3.3	98.1
5	Nørreby		69.4	22.9	92.3	3.1	95.4
6	Toten		56.1	10.3	66.4	7.0	73.4
7	Skara		65.1	17.9	83.0	12.0	95.0

endog høstes en lille Afgrøde i Udlægsmarken. Der er regnet med 20 pCt. Hø af Grønvægten, saaledes at Udbyttetallene i Tabellen angiver $\frac{1}{5}$ af de grønne Planters Vægt. Det vil ses, at navnlig Svensk, Russisk og Norsk Sildigkløver i god Overensstemmelse med Resultaterne fra tidligere Forsøg vokser svagest frem i Udlægsaaret. Totenkløveren har endogsaa været saa lav, at Leen ikke har kunnet naa den.

1. Slæt 1913 giver en usædvanlig stor Afgrøde, og endda giver 2. Slæt for de bedste Stammer næsten 50 hkg Hø pr. ha. 1. Slæt faldt 2.—4. Juli og 2. Slæt 17.—19. September. Men i 2. Aar, 1914, var Kløveren næsten gaaet bort. Der blev slaet 17. Juni, og efter Fradrag af Ukrud høstedes kun indtil 14 hkg Hø af de bedste Stammer. Af de indsendte danske Stammer har,

ligesom i 1913, Hersnapkløver holdt sig bedst, højest staar Skarakløver og Tystofte Nr. 87.

Tystofte, Tabel 34. I Udlægsmarken 1911 var Kløveren næppe at se, men ud paa Foraaret 1912 kom den i Vækst, og der blev en jævn og kraftig, om end lidt tynd Plantebestand. 1. Slæt faldt 16. Juli 1912, og de frodigst

Tabel 34. Sildig Rødkløver.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Tystofte.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Hersnap	76.2	9.5	85.7	47.2	8.7	55.9	141.6
2	Krøjerup	71.0	9.7	80.7	23.6	1.8	24.9	105.6
3	Tjæreby	74.1	13.1	87.2	31.0	2.8	33.8	121.0
4	Frøslev	70.5	11.8	81.8	22.4	3.0	25.4	107.2
5	Nørreby	70.8	10.8	81.1	17.2	2.7	19.9	101.0
6	Toten	51.6	1.8	52.9	27.1	0.0	27.1	80.0
7	Skara	53.2	6.8	60.0	37.8	1.1	38.9	98.9
8	Rusland (tidlig)	49.4	22.4	71.8	19.1	3.9	23.0	94.8
9	Tystofte Nr. 17	68.0	15.8	83.8	45.4	6.7	52.1	135.9
10	— - 93	69.8	16.6	86.4	42.8	9.0	51.8	138.2
Udlagt 1912.								
1	Hersnap	86.4	28.4	114.8	63.8	9.9	73.2	188.0
2	Krøjerup	81.3	26.9	108.2	13.8	0.8	14.1	122.3
3	Tjæreby	80.5	21.9	102.4	4.9	0.2	5.1	107.5
4	Frøslev	77.6	17.8	95.4	2.5	0.1	2.6	98.0
5	Nørreby	80.0	28.8	108.8	12.4	2.4	14.8	123.6
6	Toten	51.2	8.4	59.6	6.4	0.1	6.5	66.1
7	Skara	68.5	16.8	85.8	14.1	0.4	14.5	99.8
8	Rusland	68.8	21.1	89.4	18.8	0.9	19.2	108.6
11	Tystofte Nr. 6	83.7	36.2	119.9	42.4	7.6	50.0	169.9
12	— - 47	73.4	32.5	105.9	25.2	6.5	31.7	137.6
13	— - 87	84.4	32.2	116.6	45.5	7.2	52.7	169.8
Gennemsnit.								
1	Hersnap	81.3	19.0	100.8	55.3	9.8	64.8	164.9
2	Krøjerup	76.2	18.8	94.5	18.7	0.8	19.6	114.0
3	Tjæreby	77.3	17.5	94.8	18.0	1.5	19.5	114.3
4	Frøslev	74.1	14.5	88.6	12.5	1.5	14.0	102.6
5	Nørreby	75.2	19.8	95.0	14.8	2.6	17.4	112.4
6	Toten	51.4	4.9	56.3	16.8	0.0	16.8	73.1
7	Skara	60.8	11.8	72.7	26.0	0.7	26.7	99.4

voksende Stammer gav en stor Afgrøde, medens de langsomt voksende Stammer, Toten- og Skarakløver, kun naaede et mere beskedent Udbytte. Genvæksten var ret sparsom, 2. Slæt faldt 10. Oktober. I 2. Brugsaar, 1913, var der endnu af mange Sorter en god Bestand. Hersnapkløver og de to Tystoftestammer holdt sig navnlig godt, de enkelte Parceller af disse 3 Stammer kunde

kendes paa Afstand. Der blev slaet 28. Juni. Disse bedste Stammer giver ogsaa ved 2. Slæt, 15. September, noget Udbytte og naar i samlet Udbytte 136—142 hkg Hø, medens de øvrige danske Stammer omtrent giver 100—120 hkg og Totenkløver kun 80 hkg.

I Udlægsaaret 1912 var Plantebestanden fra om Efteraaret udmærket, og den sildige Kløver, der i Begyndelsen af April næppe endnu var kommen i Vækst, led ingen synlig Skade af Eftervinteren. Der blev slaet 1. Juli og 13. September. Afgrøden var meget stor ved 1. Slæt og Genvæksten god. I Vinteren og Foraaret 1913—14 visnede Flertallet af Planterne af mange af Stammerne bort, skadede af Kløveraal og andre, ukendte Aarsager, medens de samme Stammer, som i det første Forsøg var bedst i 2. Aar, holdt sig godt, og skønt den tidlige Kløver i samme Mark holdt sig usædvanlig godt. Hærnapkløver naar endog et Udbytte af 73 hkg Hø i 2. Brugsaar. Der blev slaet 27. Juni og 26. August 1914. I samlet Afgrøde for begge Aar giver Hærnapkløver 188, de øvrige danske Stammer 100—124 og Totenkløver kun 66 hkg Hø pr. ha.

I alt i Gennemsnit for begge Forsøg giver Hærnapkløver herefter 50 hkg mere end Tjærehykløver, medens disse to Stammer ved Lyngby, hvor Udbyttet i 2. Aar er ringe, omtrent staar lige højt i Udbytte.

Askov Lermark, Tabel 35. Ogsaa her var Kløveren om Efteraaret 1911 meget svag, men hen paa Foraaret 1912 viste Bestanden sig jævn og passende tæt, og Kløveren voksede godt til før Slæt. De danske Stammer blev slaede 1. Gang 13. Juli, Skarakløver 15. og Totenkløver 16. Juli. 2. Slæt faldt 25. September. Tidlig russisk Kløver blev ogsaa her slaet samtidig med de tidlige Stammer. Kløveren holdt sig godt og gav en smuk Afgrøde ved 1. Slæt 1913. Slaetid 11. Juli. Der blev slaet 2. Gang 30. September, men Afgrøden var paa Grund af Sommertørken ganske minimal. Nogle Stammer var paa dette Tidspunkt næsten gaaet bort, men Hærnapkløver, Tystofte Nr. 17 og til Dels Skarakløver havde endnu en ret god Bestand.

Ved Udlæg 1912 var Bestanden fra Efteraaret ensartet og tæt, Overvintringen god og Kløveren vel udviklet. Der blev slaet 9.—11. Juli og 29. September 1913. 2. Slæt var paa Grund af Sommertørke kun lille. Der var et ret udbredt Kløveraalangreb i Marken. Frøslevkløver opgives at være stærkt angreben af Aalen paa samtlige Parceller, medens andre Stammer var svagere angrebne, andre igen tilsyneladende fri for Aal. I 2. Aar, 1914, havde Kløveraalen bredt sig stærkt, de mindst angrebne Stammer gav dog en vellykket, men de stærkest angrebne en yderst tarvelig Afgrøde. Der blev kun taget een Slæt, som faldt den 14. Juli.

I Gennemsnit er Hærnapkløver ogsaa paa Askov Lermark en stor Nr. 1 i 2. Brugsaar, i samlet Afgrøde overgaar den dog kun Tjærehykløver med 15 hkg Hø, men denne overgaar atter de øvrige danske Stammer med 10—20 hkg Hø pr. ha.

Askov Sandmark, Tabel 36. Til Trods for at Kløveren ogsaa her var meget svag i 1911, kom den hen paa Foraaret 1912 kraftigt i Vækst og gav en jævn Bestand og et stort Udbytte ved 1. Slæt. Der blev slaet 15.—16. Juli og 9. Oktober. Tidlig russisk Kløver blev dog ogsaa her slaet samtidig med de øvrige Prøver af Tidlig Rødkløver. 2. Slæt var kun lille. Flere Prøver holdt sig ret godt og gav efter Omstændighederne en god Afgrøde i 2. Aar, 1913;

Tabel 35. Sildig Rødkløver.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Askov Lermark.

Lbmr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Hersnap	78.8	19.8	98.4	47.5	2.0	49.5	147.9
2	Krøjerup	76.7	20.0	96.7	22.6	0.2	22.8	119.5
3	Tjæreby	76.8	24.0	101.2	45.5	1.8	46.8	148.0
4	Frøslev	80.0	20.1	100.1	32.4	2.1	34.5	134.6
5	Nørreby	74.2	20.0	94.2	19.1	0.8	19.0	114.1
6	Toten	74.1	6.7	80.8	21.1	0.0	21.1	101.9
7	Skara	66.7	15.1	81.8	48.7	0.0	48.7	130.5
8	Rusland (tidlig)....	51.0	27.6	78.6	25.5	3.9	29.4	108.0
9	Tystofte Nr. 17....	71.3	23.6	94.9	35.4	1.8	37.2	132.1
Udlagt 1912.								
1	Hersnap	74.4	9.4	83.8	61.9	0.0	61.9	145.7
2	Krøjerup	71.9	9.4	81.3	22.6	0.0	22.6	103.9
3	Tjæreby	66.8	12.3	79.1	36.1	0.0	36.1	115.2
4	Frøslev	71.1	10.0	81.1	6.2	0.0	6.2	87.3
5	Nørreby	69.0	13.0	82.0	44.2	0.0	44.2	126.2
6	Toten	62.3	0.0	62.3	29.9	0.0	29.9	92.2
7	Skara	68.7	6.3	75.0	35.0	0.0	35.0	110.0
8	Rusland	66.8	5.9	72.7	38.0	0.0	38.0	111.8
Gennemsnit.								
1	Hersnap	76.6	14.5	91.1	54.7	1.0	55.7	146.8
2	Krøjerup	74.3	14.7	89.0	22.6	0.1	22.7	111.7
3	Tjæreby	71.0	18.6	90.2	40.8	0.7	41.5	131.7
4	Frøslev	75.6	15.0	90.6	19.3	1.1	20.4	111.0
5	Nørreby	71.6	16.5	88.1	31.7	0.4	32.1	120.2
6	Toten	68.2	3.4	71.6	25.5	0.0	25.5	97.1
7	Skara	67.7	10.7	78.4	41.0	0.0	41.0	120.8

i de daarligste Prøver var der en Del Ukrud. Høafgrøden med Fradrag af Ukrud er opført i Tabellen. Her staar Skara- og Totenkløver højest i 2. Aar, men Hersnapkløver er dog som sædvanlig bedst blandt de danske Stammer. Der blev kun slaet een Gang, 7. Juli; kun den tidlige Kløver gav lidt Genvækst.

I 1912 var Kløverbestanden i Udlægsmarken fortrinlig og Overvintringen god, og Kløveren lovede en stor Afgrøde i 1913. Sommertørken gjorde det nødvendigt at slaa tidligt, 4.—5. Juli. Toten- og Skarakløver dog først 7. Juli. 2. Slæt, taget 4. Oktober, var kun ganske lille. Een Sandstorm i Maj havde fyldt Marken med Draphavrefrø, der paa dette Tidspunkt var spiret frem, og som gjorde Forsøget ubrugeligt i 2. Aar, 1914. I øvrigt holdt de bedste Prøver sig ogsaa her nogenlunde godt i 2. Aar.

Da 2. Aars Afgrøde mangler i 1914, bliver Gennemsnitsberegningen for 2. Brugsaar og begge Aar i Tabel 36 lidt haltende. I 1. Brugsaar er Tjæreby-

Tabel 36. Sildig Rødkløver.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Askov Sandmark.

Lbmr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Hersnap	68.2	3.8	72.0	32.7	0.0	32.7	104.7
2	Krøjerup	65.3	7.8	72.6	13.5	0.0	13.5	86.1
3	Tjæreby	71.0	7.7	79.8	26.5	0.0	26.5	106.1
4	Frøslev	63.5	6.9	70.4	23.2	0.0	23.2	93.6
5	Nørreby	61.1	6.0	67.1	20.9	0.0	20.9	88.0
6	Toten	57.6	0.0	57.6	34.3	0.0	34.3	91.9
7	Skara	59.4	3.7	63.1	37.9	0.0	37.9	101.0
8	Rusland (tidlig)....	43.6	20.1	63.7	14.8	4.9	19.7	83.4
9	Tystofte Nr. 17....	65.3	10.1	75.4	24.1	0.0	24.1	99.5
Udlagt 1912.								
1	Hersnap	59.5	2.6	62.1				
2	Krøjerup	59.9	2.8	62.7				
3	Tjæreby	59.8	3.8	63.1				
4	Frøslev	50.3	3.8	54.1				
5	Nørreby	50.9	4.8	55.2				
6	Toten	49.3	1.5	50.8				
7	Skara	55.3	1.9	57.2				
8	Rusland	53.1	2.1	55.2				
Gennemsnit.								
1	Hersnap	63.9	3.2	67.1	32.7	0.0	32.7	99.8
2	Krøjerup	62.8	5.1	67.7	13.5	0.0	13.5	81.2
3	Tjæreby	65.6	5.8	71.4	26.5	0.0	26.5	97.9
4	Frøslev	56.9	5.4	62.3	23.2	0.0	23.2	85.5
5	Nørreby	56.0	5.2	61.2	20.9	0.0	20.9	82.1
6	Toten	53.5	0.7	54.2	34.3	0.0	34.3	88.5
7	Skara	57.4	2.8	60.2	37.9	0.0	37.9	98.1

kløver højest i Udbytte, for begge Aar kommer Hersnapkløver et Par hkg højere, og Skarakløver er Nr. 2.

Tylstrup, Tabel 37. Som paa de andre Forsøgssteder var Kløveren trykket af Tørke og svag i Væksten i Udlægsaaaret 1911, men voksede frodigt frem og gav en god 1. Slæt i Sommeren 1912, men ingen Genvækst. Der blev slaet 11. Juli. Kløveren holdt sig nogenlunde godt i 2. Aar, men var noget uren af Rødknæ. Høudbyttet efter Fradrag af Ukrud er anført i Tabellen. Der blev kun slaet een Gang, 27. Juni 1913.

I 1912 spirede Frøet godt, og Afgrøden stod i Foraaret 1913 meget smukt. Der blev slaet 7. Juli og høstet en stor Afgrøde, dog var Kløveren pletvis noget skoldet af Tørke. Der blev slaet 2. Gang 2. September. Afgrøden var ren, men noget uens i Frødighed. Den sildige Kløver overvintrede ikke saa godt som den tidlige, og ved 1. Slæt 1914 gav kun de varigste Stammer en middelgod Afgrøde, paa mange Parceller var Kløveren helt gaet bort.

Der blev slaet 1. Juli, og Tabellen angiver Høudbyttet i Gennemsnit for alle Parceller med Fradrag af Ukrud; ved 2. Slæt, 27. August, gav kun Hersnapkløver en vejelig Afgrøde. Klæber der saaledes end nogen Usikkerhed ved Forsøgsresultaterne fra 2. Brugsaar i dette som i de fleste øvrige Forsøg,

Tabel 37. Sildig Rødkløver.
Høudbytte i hkg pr. ha.

Tystrup.

Lbmr.	Navn	1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt	
Udlagt 1911.								
1	Hersnap	64.7	0.0	64.7	25.1	0.0	25.1	89.8
2	Krøjerup	60.5	0.0	60.5	14.6	0.0	14.6	75.1
3	Tjæreby	63.1	0.0	63.1	11.5	0.0	11.5	74.6
4	Frøslev	56.6	0.0	56.6	11.4	0.0	11.4	68.0
5	Nørreby	56.2	0.0	56.2	9.1	0.0	9.1	65.3
6	Toten	51.6	0.0	51.6	9.4	0.0	9.4	61.0
7	Skara	58.0	0.0	58.0	20.2	0.0	20.2	78.2
8	Rusland (tidlig)	31.7	23.6	55.3	13.0	0.0	13.0	68.3
10	Tystofte Nr. 93	52.6	0.0	52.6	19.7	0.0	19.7	72.3
Udlagt 1912.								
1	Hersnap	79.8	4.9	84.7	20.2	11.1	31.3	116.0
2	Krøjerup	81.0	6.1	87.1	7.7	0.0	7.7	94.8
3	Tjæreby	80.5	6.8	86.8	3.5	0.0	3.5	90.3
4	Frøslev	72.5	3.7	76.2	0.0	0.0	0.0	76.2
5	Nørreby	77.0	6.4	83.4	5.6	0.0	5.6	89.0
6	Toten	77.1	2.1	79.2	20.3	0.0	20.3	99.5
7	Skara	77.8	3.9	81.2	22.0	0.0	22.0	103.2
8	Rusland	76.1	4.1	80.2	16.5	0.0	16.5	96.7
Gennemsnit.								
1	Hersnap	72.3	2.4	74.7	22.7	5.5	28.2	102.9
2	Krøjerup	70.8	3.0	73.8	11.2	0.0	11.2	85.0
3	Tjæreby	71.8	3.2	75.0	7.5	0.0	7.5	82.5
4	Frøslev	64.6	1.8	66.4	5.7	0.0	5.7	72.1
5	Nørreby	66.6	3.2	69.8	7.4	0.0	7.4	77.2
6	Toten	64.4	1.0	65.4	14.9	0.0	14.9	80.3
7	Skara	67.7	1.9	69.6	21.1	0.0	21.1	90.7

stemmer dog Resultaterne særdeles nøje overens med Hensyn til de Prøver, som i 2. Brugsaar er de øvrige væsentligt overlegne.

I Gennemsnit for begge Forsøg overgaar Tjærebykløver Hersnapkløver lidt i 1. Aar, men i samlet Afgrøde for begge Aar er denne sidste en stor Nr. 1, og Skarakløver er Nr. 2.

Oversigt.

Ved Udlæg i 1911 har to nye Kløverstammer fra Tystofte deltaget i Forsøgene, Nr. 17 ved Tystofte, Askov Lermark og Askov Sandmark, Nr. 93 ved Tystofte, Lyngby og Tylstrup.

Nr. 17 stammer ned fra et Udvalg af enkelte Planter, foretaget i 1902 i en 2. Aars Mark af sildig lollandsk Kløver. Nr. 93 er udvalgt i 1904 blandt udplantede enkelte Planter ogsaa af en sildig lollandsk Kløver.

I Tidlighed svarer disse to Stammer meget nær til de øvrige danske Stammer af Sildig Rødkløver. De giver ved Tystofte lidt mindre i 1. Slæt, men lidt bedre Genvækst, i alt omtrent samme Udbytte i 1. Aar, som de bedste indsendte Stammer, og i 2. Brugsaar kommer de Hersnapkløver nær i Udbytte (sml. Tabel 34), men paa de øvrige Forsøgssteder er de kun lidt fremtrædende.

Ved Udlæg 1912 deltager Nr. 6, Nr. 47 og Nr. 87 i Forsøgene ved Lyngby og Tystofte.

Nr. 6 nedstammer fra Udvalg i 1904 af enkelte Planter af Svensk Sildigkløver. Nr. 47 er udvalgt i 1902 og stammer fra tidlig lollandsk Kløver. Nr. 87 endelig er af samme Oprindelse som Nr. 93.

Tabel 38. Sildig Rødkløver.
Gennemsnit for 2 Forsøg, udlagte ved Lyngby og Tystofte i 1912.

Lb. nr.	Navn	Tidlighed 1—10	hkg Hø pr ha							Forholdstal for Høudbytte	
			1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar	1. Aar	Begge Aar
			1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt			
1	Hersnap	7.4	88.4	35.9	124.3	36.8	5.0	41.8	166.1	123	144
3	Tjæreby	8.5	86.8	34.2	120.8	5.5	0.1	5.6	126.4	119	109
7	Skara	10.0	77.7	23.6	101.3	14.1	0.2	14.3	115.6	100	100
11	Tystofte Nr. 6..	6.2	86.8	42.3	129.0	25.4	3.8	29.2	158.2	127	137
12	— - 47.	5.4	73.1	40.9	114.0	18.8	3.3	22.1	136.7	113	118
13	— - 87.	7.0	89.8	40.8	130.2	29.5	3.6	33.1	163.3	129	141

I Tabel 38 er Udbytteresultaterne fra begge Forsøg sammenstillede for disse 3 Stammer for Skarakløver og for de to bedste indsendte Stammer. Nr. 6 og 47 er kendelig tidligere

end de øvrige, de blomstrer 4—6 Dage tidligere end Hersnapkløver, omtrent samtidig med Uglehultsgaardkløver. Nr. 87 er derimod af samme Tidlighed som Hersnapkløver. De giver alle tre stor Genvækst, Nr. 87 naar tillige højest i 1. Slæt og overgaar i 1. Brugsaar Hersnapkløver med 6 hkg og Tjærebykløver med 9 hkg Hø pr. ha. I 2. Brugsaar overgaar de alle samtlige øvrige, men staar tilbage for Hersnapkløver i Udbytte, idet de vel ved Lyngby er den lidt overlegne, men ved Tystofte til Gengæld staar kendeligt lavere. Nr. 87, som af de tre Tystoftestammer kommer højest, staar i samlet Afrøde for begge Aar 3 hkg under Hersnapkløver, men 37 hkg pr. ha over Tjærebykløver.

Tabel 39. Sildig Rødkløver.

Forsøg, udlagte 1911, og Forsøg, udlagte 1912, opgjorte hver for sig. Gennemsnit for Lyngby, Tystofte, Askov Lermark og Tylstrup.

Lbnr.	Navn	hkg Hø pr. ha						Forholdstal for Høudbytte		
		1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar	1. Aar	Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt			
Udlagt 1911.										
1	Hersnap	70.0	8.4	78.4	33.5	2.7	36.2	114.6	126	125
2	Krøjerup	67.2	8.4	75.6	16.0	0.4	16.4	92.0	122	100
3	Tjæreby	70.0	10.6	80.6	23.9	1.0	24.9	105.5	130	115
4	Frøslev	66.4	8.9	75.3	18.2	1.3	19.5	94.8	121	103
5	Nørreby	63.8	8.2	72.0	12.3	0.9	13.2	85.2	116	93
6	Toten	54.3	2.1	56.4	15.9	0.0	15.9	72.3	91	79
7	Skara	55.3	6.8	62.1	29.2	0.3	29.5	91.6	100	100
8	Rusland (tidlig) .	40.2	22.9	63.1	16.8	2.0	18.8	81.9	102	89
Udlagt 1912.										
1	Hersnap	82.7	21.6	104.3	38.9	5.3	44.2	148.5	116	134
2	Krøjerup	79.5	21.6	101.1	12.1	0.1	12.2	113.3	113	102
3	Tjæreby	80.2	21.7	101.9	12.7	0.0	12.7	114.6	114	103
4	Frøslev	76.5	18.5	95.0	2.2	0.0	2.2	97.2	106	87
5	Nørreby	77.6	23.0	100.6	16.1	0.6	16.7	117.3	112	106
6	Toten	65.7	7.7	73.4	16.2	0.0	16.2	89.6	82	81
7	Skara	75.4	14.3	89.7	21.3	0.1	21.4	111.1	100	100
8	Rusland	72.3	16.4	88.7	21.0	0.2	21.2	109.9	99	99

I Tabel 39 er Forsøg, udlagte i 1911, og Forsøg, udlagte i 1912, opgjorte hver for sig for samtlige Forsøgssteder, undtagen Askov Sandmark, ved hvilken den ene 2. Aars Mark har manglet.

I 2. Aar er Forskellen mellem Stammerne størst og Overensstemmelsen mellem de to Forsøgsrækker daarligst. Stamme Nr. 1, 6 og 7 forholder sig dog ret ens i begge Forsøg og Nr. 2 til 5 giver de mest uregelmæssige Resultater. I 2. Aar, 1914, er Kløveren af disse Stammer helt eller delvis gaaet bort i de samme Marker, hvori Tidlig Rødkløver har holdt sig og i enkelte Tilfælde (sml. Tabel 23) endog givet fortrinlige Afgrøder, medens Reglen er, at Sildig Rødkløver er mere varig end Tidlig Rødkløver. Efter Udlæg 1911 er Nr. 5, efter Udlæg 1912 er Nr. 4 særlig daarlig paa samtlige Forsøgssteder. De sædvanlige Kløversygdomme, Bægersvamp og Kløveraal, som vel har hærget lidt og bidraget til at gøre Resultaterne noget uregelmæssige, har dog ikke været særlig fremtrædende, og Angreb af disse Sygdomme hjemsøger lige saa vel den tidlige som den sildige Kløver. Den ringe Varighed, som disse danske Stammer udviser i 1914, tør derfor ikke, før de Forhold, der betinger Kløverens Varighed, er nærmere undersøgte, opfattes som Udtryk for en konstant Stammeegenskab hos de omhandlede Stammer.

Tabel 40. Sildig Rødkløver.
Forholdstal for Høudbytte paa hvert Forsøgssted.

Lbnr.	Navn	1. Brugsaar					2. Brugsaar				
		Lyngby	Tystofte	Askov Ler- mark	Askov Sand- mark	Tylstrup	Lyngby	Tystofte	Askov Ler- mark	Askov Sand- mark	Tylstrup
1	Hersnap	120	138	116	111	107	103	242	133	86	134
2	Krøjerup	116	130	114	112	106	33	73	54	36	53
3	Tjæreby	126	130	115	119	108	58	73	99	70	36
4	Frøslev	114	122	116	103	95	28	52	49	61	27
5	Nørreby	111	131	112	102	100	26	65	77	55	35
6	Toten	80	77	91	90	94	58	63	61	91	71
7	Skara	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Mellem de forskellige Forsøgssteders Resultater er der vel nogen Forskel, men naar Hensyn tages til Forskellen i Jordbund, Gødskning og Vejrforhold, der snart maa begunstige 1. Slæt, snart 2. Slæt, snart en tidligere og snart en sildigere

Type, saa synes Overensstemmelsen, som den er udtrykt i Tabel 40, ganske tilfredsstillende. For Askov Sandmark, som i 2. Aar har de mest afvigende Resultater, er Forholdstallene beregnede alene af Resultaterne fra 1913, idet Udbytteresultaterne fra 1914, som i høj Grad præger de øvrige Forsøgssteders Forholdstal, her mangler.

Tabel 41. Sildig Rødkløver.
Høudbytte i Gennemsnit for alle Forsøg.

Lhnr.	Navn	hkg Hø pr. ha							Forholdstal for Høudbytte	
		1. Brugsaar			2. Brugsaar			Begge Aar	1. Aar	Begge Aar
		1. Slæt	2. Slæt	I alt	1. Slæt	2. Slæt	I alt			
1	Hersnap	73.0	12.6	86.5	35.8	3.5	39.3	125.8	119	126
2	Krøjerup	71.2	13.0	84.2	14.0	0.2	14.2	98.4	116	99
3	Tjæreby	73.2	14.1	87.3	19.2	0.5	19.7	107.0	120	107
4	Frøslev	68.5	12.0	80.5	11.0	0.0	12.2	92.7	111	93
5	Nørreby	67.8	13.5	81.3	15.0	0.0	15.0	96.0	112	97
6	Toten	58.7	4.1	62.8	18.1	0.0	18.1	80.0	86	81
7	Skara	63.8	9.0	72.8	26.6	0.2	26.8	99.6	100	100

Tabel 41, endelig, bringer en sammentrængt Oversigt over samtlige Forsøg, og Tabel 42 giver en talmæssig Bedømmelse af Kløverens Udvikling.

I Udlægsmarken har den sildige Kløver i Reglen kun naaet en ringe Udvikling, og der har ikke været anden tydelig Forskel mellem Stammerne end den, at Norsk og Svensk Kløver har vokset lidt lavere og været mere smaabladede end de øvrige Stammer.

Ved Lynghy var der dog i 1912 en lille Afgrøde i Udlægsmarken. Denne er anført i Rubrik 1, omregnet i Forholdstal med Tidlig bøhmisk Kløver sat = 100. Blandt de danske Stammer giver Hersnapkløver mindst og Frøslevkløver mest i Udlægsaaret.

Tætheden, Rubrik 2, er skønsom bedømt om Foraaret i en Skala, hvor 10 = fuld Plantebestand. Tabellens Karakterer er Gennemsnit for 8 Forsøg. Gennemgaaende har de tidligste Stammer faaet en lidt højere Karakter for Tæthed end de sildigste, mulig har den Omstændighed, at disse lidt

tidligere dækker Jorden, bidraget hertil. Vinterskade har ikke været iagttaget.

Ved Bedømmelse af Tidligheden, Rubrik 3, her angivet i Gennemsnit for alle Forsøg, er kun den øverste Del af Skalaen 1—10 benyttet, idet der i flere af Forsøgene har været indlagt tidligere Former end de her omhandlede.

Tabel 42. Oversigt.

Undersøgelse af forskellige Forhold under Vækst og Udvikling hos de indsendte Stammer af Sildig Rødkløver.

Lbnr.	Navn	Forholdstal for Høudbytte i Udløgsaaret	1. Slæt				Tidlighed ved 2. Slæt 1—10	Tæthed i 2. Aar 1—10	1. Slæt = 100 gav 2. Slæt	1. Aar = 100 gav 2. Aar
			Tæthed 1—10	Tidlighed 1—10	Blomstringsdato i Juli	Højde i cm midt i Maj				
	Rubrik:	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Hersnap	21	9.1	5.0	3.	23	6.0	6.1	17	45
2	Krøjerup	32	8.7	5.7	5.	23	6.5	3.5	18	17
3	Tjæreby	33	8.8	6.0	5.	21	7.5	3.9	19	23
4	Frøslev	45	8.1	6.0	5.	21	7.0	2.8	18	15
5	Nørreby	29	8.3	8.3	8.	26	7.5	3.3	20	19
6	Toten	0	7.7	9.1	8.	10	10.0	4.8	7	29
7	Skara	7	7.9	10.0	10.	18	10.0	6.2	14	37

Middelblomstringsdatoen fra 3 Forsøg ved Lyngby og paa Askov Sandmark giver en fastere Forestilling om den absolute Forskel i Kløverstammernes Blomstringstid. Sammenstilles alle tidlige og sildige Stammer, faar man følgende Skala for Blomstringstiden:

Vormarkskløver	9. Juni	Uglehultsgaardkløver ...	26. Juni
Rosendalkløver	15. Juni	Hersnapkløver	3. Juli
Tidlig russisk Kløver	20. Juni	Skarakløver	10. Juli

altsaa en Maanedes Forskel i Blomstringstid fra den tidligste til den sildigste Sort.

Kløverens Højde, Rubrik 5, er maalt paa Askov Lermark i Maj 1912. Her staar særlig Totenkløver tilbage i Udvikling.

Genvækstens Tidlighed er bedømt ved Tystofte i 1913. De tidligste Former kommer ogsaa i 2. Slæt først i Blomst.

Plantebestandens Tæthed i 2. Aar, 10 = fuld Plantebestand,

er opgivet i Gennemsnit for 7 Forsøg (Rubrik 7). Udbyttet i 2. Aar har staaet i et nogenlunde regelmæssigt Forhold til Plantebestandens Tæthed, kun Totenkløver giver et væsentligt ringere Udbytte end Plantebestanden lader vente.

I Genvækstprocent i 1. Aar staar Skara- og navnlig Totenkløver tilbage. Hersnapkløver giver den højeste Udbytteprocent i 2. Aar; blandt de danske Stammer kommer Tjærebykløver den nærmest.

De Stammer, som har deltaget i alle Forsøg, kommer her-efter i følgende Orden (sml. Tabel 41).

Nr. 1 i Udbytte i samlet Afgrøde for begge Aar er Sildig Rødkløver fra Hersnap, indsendt af *A. N. Mindegaard*. I 1. Brugsaar giver den lidt mindre end Tjærebykløver, men i 2. Brugsaar er den meget overlegen og naar for begge Aar et samlet Høudbytte af 126 hkg pr. ha. Stammen har saaledes i disse Forsøg ganske særlig udmærket sig ved sin Varighed. Den har ikke deltaget i tidligere Forsøg.

Nr. 2 er Sildig Rødkløver fra *A. Hansen*, Tjæreby. Stammen staar højest i Udbytte i 1. Brugsaar, i 2. Aar er den vel de øvrige danske Stammer overlegen med 4—5 hkg Hø, men Hersnapkløver betydelig underlegen. I samlet Afgrøde giver den 107 hkg Hø. Tjærebykløver var højest i Udbytte i de første Stammeforsøg, om end kun lidet bedre end de øvrige gode Stammer i Forsøget.

Nr. 3 er Sildig Rødkløver fra Skara i Sverige, der her som i tidligere Forsøg viser sig paalidelig, haardfør og varig. I 1. Brugsaar giver den 10—15 hkg Hø mindre end samtlige danske Stammer, i 2. Aar giver den mindre end Hersnapkløver, men overgaar de øvrige danske Stammer betydeligt i Udbytte.

Nr. 4, Sildig Rødkløver fra *P. Rasmussen*, Krøjerup, giver i 1. Aar 3 hkg, i 2. Aar 6 hkg Hø pr. ha mindre i Udbytte end Tjærebykløver. Stammen har ikke deltaget i Forsøgene 1909—12.

Nr. 5, Sildig Rødkløver fra *J. P. Nielsen*, Nørreby, giver i 1. Aar 6, i 2. Aar 4 hkg Hø pr. ha mindre end Tjærebykløver. I de tidligere Stammeforsøg var der en lignende Forskel mellem disse to Stammer.

Nr. 6, Sildig Rødkløver fra *H. P. Nielsen*, Frøslev, giver baade i 1. og 2. Aar 7 hkg Hø mindre end Tjæreby-

kløver. I de tidligere Forsøg gav den kun i 2. Aar kendeligt lavere Udbytte.

Nr. 7, Sildig Rødkløver fra Toten i Norge, giver i 1. Aar 20—25 hkg Hø mindre end de danske Stammer, i 2. Aar overgaar den de ringeste af disse, men i samlet Afgrøde for begge Aar staar den dog 45 hkg Hø pr. ha under Hersnapkløver i Udbytte.

Oversigt over Vejrforholdene paa de enkelte Forsøgssteder.

Lyngby Forsøgsstation i Nordsjælland, nær Øresund, har højt liggende, lettere lermuldet Jord i god Gødningskraft. For Forfrugt og Gødskning er der gjort Rede under de enkelte Forsøg.

1. Oversigt over Vejrforholdene ved Lyngby.

	Middelvarme i C°					Nedbør i mm				
	1911	1912	1913	1914	Middel for 23 Aar	1911	1912	1913	1914	Middel for 23 Aar
December ...	2.4	2.7	3.7	2.4	1.1	57	61	101	95	48
Januar	0.9	÷3.0	÷0.4	÷1.1	÷0.7	21	44	23	38	39
Februar	0.7	÷1.9	0.9	2.7	÷0.7	52	37	29	40	34
Marts	2.5	3.4	3.7	2.4	1.7	31	41	44	82	40
April	6.0	5.8	6.9	7.9	5.5	41	32	22	79	42
Maj	12.7	9.9	11.0	10.7	10.9	31	37	14	30	41
Juni	14.0	13.9	13.0	14.8	14.8	83	53	93	15	60
Juli	16.1	17.5	15.6	19.6	16.5	64	75	34	79	61
August	17.5	14.4	14.7	16.8	15.6	64	142	79	38	82
September...	13.5	10.1	12.8	12.8	12.4	19	31	45	50	49
Oktober.....	7.7	6.8	8.1	8.8	8.1	86	80	76	42	58
November...	4.8	2.9	6.5	3.7	3.8	97	73	78	52	50
Vinter	1.8	÷0.7	1.4	1.3	÷0.1	130	142	153	173	121
Foraar	7.1	6.4	7.5	7.0	6.0	103	110	80	191	123
Sommer.....	15.9	15.3	14.6	17.1	15.6	211	270	206	132	203
Efteraar.....	8.7	6.6	9.1	8.8	8.1	202	184	199	144	157
Hele Aaret ..	8.2	6.9	8.2	8.4	7.4	646	706	638	640	604

Tystofte Forsøgsstation i det sydvestlige Sjælland, nær Store Bælt, har mild, lermuldet Jord, god Bygjord i god Kultur.

2. Oversigt over Vejrforholdene ved Tystofte.

	Middelvarme i C°					Nedbør i mm				
	1911	1912	1913	1914	Middel for 28 Aar	1911	1912	1913	1914	Middel for 28 Aar
December ...	3.0	3.3	4.6	3.5	1.6	41	53	80	74	38
Januar	1.6	÷2.6	0.2	÷0.2	÷0.3	14	17	31	15	28
Februar	1.7	÷1.0	1.5	3.3	0.0	40	25	22	27	27
Marts	2.6	4.4	4.2	3.3	1.9	42	29	45	69	37
April	6.2	6.1	7.3	8.3	5.8	19	19	32	48	31
Maj	13.3	10.0	12.0	11.4	11.2	16	49	17	20	37
Juni	14.7	14.9	14.9	15.6	15.3	74	70	39	25	50
Juli	16.9	18.0	16.6	19.4	16.9	33	74	60	113	60
August	18.4	15.5	15.6	17.7	16.1	39	99	41	65	68
September...	14.6	10.7	12.9	13.6	12.9	27	40	39	38	41
Oktober.....	8.3	7.7	8.8	9.1	8.7	93	56	44	31	53
November...	5.5	3.9	7.2	4.5	4.4	72	66	72	47	39
Vinter	2.1	÷0.1	2.1	2.2	0.4	95	95	133	116	93
Foraar	7.4	6.8	7.8	7.7	6.3	77	97	94	137	105
Sommer.....	16.7	16.3	15.7	17.6	16.1	146	243	140	203	178
Efteraar.....	9.5	7.4	9.6	9.1	8.7	192	162	155	116	133
Hele Aaret ..	8.9	7.6	8.8	9.1	7.9	510	597	522	572	509

Askov Forsøgsstation ligger i det sydlige Midtjylland, nær Kongeaaen. Lermarken har lettere, men noget kold og af Naturen kalkfattig, lermuldet Jord i god Kultur og god Gødningskraft. Sandmarken har højt liggende og sund, let sandmuldet Jord med Sandunderlag.

3. Oversigt over Vejrforholdene ved Askov.

	Middelvarme i C°					Nedbør i mm				
	1911	1912	1913	1914	Middel for 28 Aar	1911	1912	1913	1914	Middel for 28 Aar
December ...	2.9	3.0	4.7	3.1	1.2	109	59	149	95	62
Januar	1.6	÷2.3	0.0	0.1	÷0.3	64	17	24	30	43
Februar	2.0	÷1.2	1.9	4.2	÷0.4	102	27	32	44	38
Marts	2.5	4.3	4.0	3.5	1.5	74	54	85	79	48
April	6.2	6.6	7.3	8.4	5.5	41	43	28	45	43
Maj	13.1	9.6	11.5	10.9	10.7	26	57	46	30	47
Juni	14.0	14.6	13.8	14.8	14.3	97	70	66	91	58
Juli	16.6	18.0	15.5	18.2	15.6	30	62	28	156	70
August	17.7	14.1	14.7	16.9	14.9	14	141	50	30	96
September...	13.6	10.9	12.4	12.1	12.0	37	58	36	60	66
Oktober.....	7.7	7.1	8.2	8.5	7.9	120	103	61	62	81
November...	4.9	3.7	6.7	4.0	3.9	112	72	87	91	60
Vinter	2.2	÷0.2	2.3	2.5	0.1	275	103	205	169	143
Foraar	7.3	6.3	7.6	7.6	5.9	141	154	159	154	138
Sommer.....	16.1	15.6	14.7	16.6	14.9	141	273	144	277	224
Efteraar.....	8.7	6.9	9.1	8.2	7.9	269	233	184	213	207
Hele Aaret ..	8.6	7.3	8.4	8.7	7.2	826	763	692	813	712

Borris Forsøgsareal, nær Skern i Vestjylland, har dyb, sandmuldet Jord i god Kultur og Gødningskraft.

4. Oversigt over Vejrforholdene ved Borris.

	Middelvarme i C ^o					Nedbør i mm				
	1911	1912	1913	1914	Middel for 6 Aar	1911	1912	1913	1914	Middel for 6 Aar
December ...	2.7	2.8	4.7	3.1	2.4	84	53	110	81	73
Januar	1.4	÷3.5	÷0.4	÷0.4	÷0.1	28	16	23	35	29
Februar	1.9	÷1.6	1.9	3.9	0.8	61	50	20	33	44
Marts	2.1	3.9	3.7	3.0	2.8	55	34	65	53	45
April	5.5	5.9	6.5	7.5	5.5	29	35	30	28	41
Maj	12.8	9.0	10.5	9.9	10.5	34	36	18	18	31
Juni	14.0	13.9	13.5	14.4	14.1	68	64	38	30	50
Juli	16.0	17.5	15.1	17.9	15.7	32	48	9	113	44
August	17.5	13.5	14.2	16.6	14.7	22	127	48	64	85
September ...	13.0	9.8	12.0	12.1	11.6	33	87	51	89	64
Oktober	7.1	6.8	7.8	8.2	8.0	94	76	49	41	60
November ...	4.8	3.6	6.7	4.1	3.6	145	75	93	74	86
Vinter	2.0	÷0.8	2.1	2.1	1.0	173	119	153	149	146
Foraar	6.8	6.3	6.9	6.8	6.1	118	105	113	99	117
Sommer	15.8	15.0	14.8	16.3	14.8	122	239	95	207	179
Efteraar	8.8	6.6	8.8	8.1	7.7	272	238	193	204	210
Hele Aaret ..	8.2	6.8	8.0	8.3	7.8	685	701	554	659	652

Tylstrup Forsøgsstation i Midt-Vendsyssel har let, sandmuldet Jord med fint Sand som Underlag. Forsøgsarealerne synes delvis at lide af Kalkmangel.

5. Oversigt over Vejrforholdene ved Tylstrup.

	Middelvarme i C ^o					Nedbør i mm				
	1911	1912	1913	1914	Middel for 20 Aar	1911	1912	1913	1914	Middel for 20 Aar
December ...	2.2	2.5	3.8	2.3	1.2	25	60	73	85	52
Januar	1.2	÷2.6	÷0.5	÷0.7	÷0.1	40	0	15	28	32
Februar	1.1	÷1.7	1.6	3.4	÷0.5	49	30	21	48	22
Marts	1.8	3.6	3.3	2.0	1.5	41	34	49	68	38
April	5.9	5.4	6.2	7.6	5.2	17	42	13	51	40
Maj	12.8	9.4	10.2	10.5	10.8	29	32	25	47	44
Juni	14.0	13.7	13.3	15.2	14.4	85	95	47	36	47
Juli	16.1	17.3	15.4	18.9	15.9	55	52	9	64	50
August	16.8	13.9	14.8	16.8	14.9	32	172	47	54	84
September ...	12.8	9.8	11.9	12.3	11.8	22	45	26	37	43
Oktober	6.6	6.8	7.7	7.6	7.6	84	71	49	35	58
November ...	4.1	3.0	6.1	3.6	3.5	101	64	71	69	52
Vinter	1.5	÷1.8	1.6	1.7	0.2	114	90	109	161	106
Foraar	6.9	6.1	6.6	6.7	5.7	87	108	87	166	122
Sommer	15.6	15.0	14.3	17.0	15.1	172	319	103	154	18
Efteraar	7.8	6.5	8.6	7.8	7.6	207	180	146	141	153
Hele Aaret ..	8.0	6.5	7.8	8.3	7.1	580	697	445	622	562